

บทที่ 4

แนวโน้มและปัญหาการเจริญเติบโตของสุขภาพปาลงน้ำรวมถึงป่าชายเลนโดยรอบ

สุขภาพปาลงน้ำ มีพื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติคลองหัวเขียวและป่าคลองเกาะสุย ซึ่งป่าบริเวณรอบ ๆ พื้นที่สุขภาพปาลงน้ำนี้ ส่วนใหญ่จะเป็นป่าประเภทป่าชายเลน จึงทำให้การขยายตัวของชุมชนเป็นปัญหาในเรื่องของกรรมสิทธิ์ที่ดินและการบุกรุกทำลายป่าชายเลนประเภทป่าเศรษฐกิจ ก. (ภาคผนวก ง.) ซึ่งห้ามกระทำการใด ๆ นอกจากสงวนเอาไว้เพื่อเป็นพื้นที่อนุรักษ์เท่านั้น (ดูแผนที่ที่ 4.1 แสดงเขตป่าเศรษฐกิจ ก,ข เขตหวงห้ามและที่ตั้งสุขภาพปาลงน้ำ)

การเจริญเติบโตของสุขภาพปาลงน้ำ

การเจริญเติบโตของสุขภาพปาลงน้ำมีการขยายตัวอย่างมาก เพราะเป็นชุมชนที่เป็นจุดที่ตั้งของท่าเทียบเรือ, สะพานปลาทั้งขององค์การสะพานปลา และเอกชน เนื่องจากจังหวัดระนองประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพด้านการประมง สุขภาพปาลงน้ำจึงเป็นแหล่งสร้างงาน และรายได้ให้ชุมชนและจังหวัด

นอกจากนี้ ท่าเลที่ตั้งอันเหมาะสมที่อยู่ใกล้กับตัวเมือง มีถนนสายหลักรองรับ คือทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4080 เพื่อกระจายสินค้าและแรงงาน จึงทำให้การคมนาคมขนส่งเป็นไปด้วยความสะดวก เหมาะแก่การลงทุนประกอบธุรกิจ โดยเฉพาะภาคอุตสาหกรรมการประมงและเกี่ยวเนื่อง เช่น โรงงานน้ำแข็ง, โรงงานปลาป่น เป็นต้น สามารถพิจารณาการขยายตัวของชุมชนได้จาก

1. ภาพถ่ายอากาศซึ่งสามารถแสดงให้เห็นถึงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ที่มีแนวโน้มของการกระจายตัวของบ้านเรือนเพิ่มมากขึ้นและสังเกตพื้นที่ป่าชายเลนที่หายไป (ดูตารางที่ 4.1 แสดงพื้นที่ป่าชายเลนที่หายไปแต่ละช่วงปี) โดยวิธีการคำนวณพื้นที่แบบใช้ Dot Grid พบว่าอัตราการทำลายเป็นดังนี้ ในช่วงปี พ.ศ. 2509-2519 อัตราการเปลี่ยนแปลง 9.13 % ประมาณ 7031.25 ไร่
ในช่วงปี พ.ศ. 2519-2529 อัตราการเปลี่ยนแปลง 11.56 % ประมาณ 8906.26 ไร่
ในช่วงปี พ.ศ. 2529-2535 อัตราการเปลี่ยนแปลง 16.8 % ประมาณ 12937.5 ไร่
ในช่วงปี พ.ศ. 2535-2538 อัตราการเปลี่ยนแปลง 17.28 % ประมาณ 13312.5 ไร่
(ดูแผนที่ที่ 4.2, 4.3, 4.4, 4.5 ตามลำดับ) จะสังเกตเห็นได้จากตารางและแผนที่ปรากฏว่า อัตราการลดลงของพื้นที่ป่าชายเลนมีแนวโน้มสูงขึ้นเมื่อเปรียบเทียบระหว่าง ปีพ.ศ. 2509-2519 ช่วงเวลา 11 ปีมีอัตราการลดลงประมาณ 7031.25 ไร่ ปีพ.ศ. 2519-2529 ช่วงเวลา 11 ปีเหมือนกันมีอัตราการลดลงประมาณ 8906.26 ไร่ ซึ่งมากกว่า ในขณะที่ปีพ.ศ.2529-2535 ช่วงเวลา 7 ปี

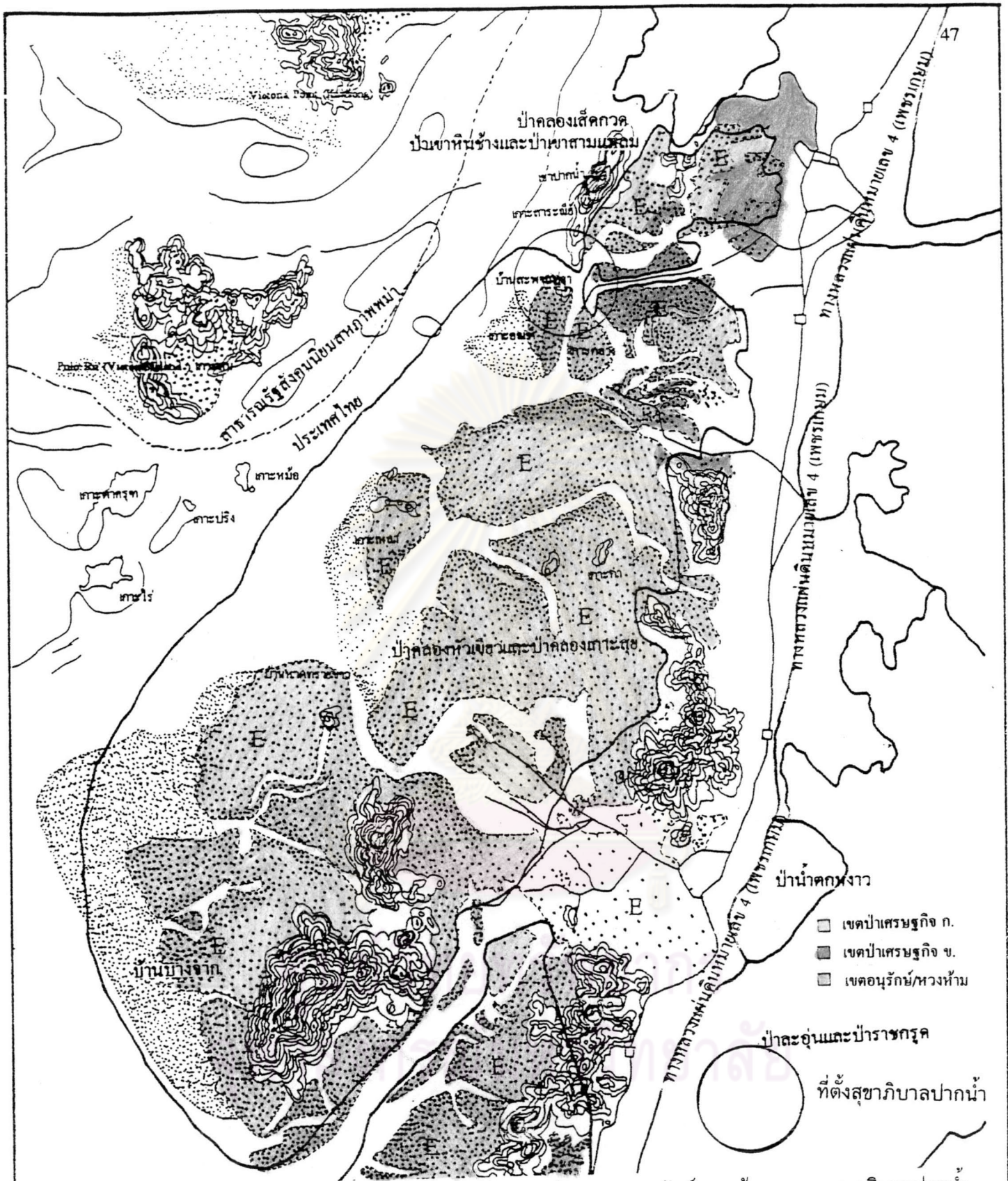
ตารางที่ 4.1 แสดงพื้นที่ป่าชายเลนที่ลดลงในแต่ละช่วงปีระหว่างปี 2509-2538

พ.ศ.	พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ(ไร่)	พื้นที่ป่าชายเลนที่หายไป(ไร่)	อัตราการลดลง (%)
2509	77031	0	
2519	77031	7031.25	9.12781867
2529	77031	8906.25	11.56190365
2535	77031	12937.5	16.79518635
2538	77031	13312.5	17.28200335

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

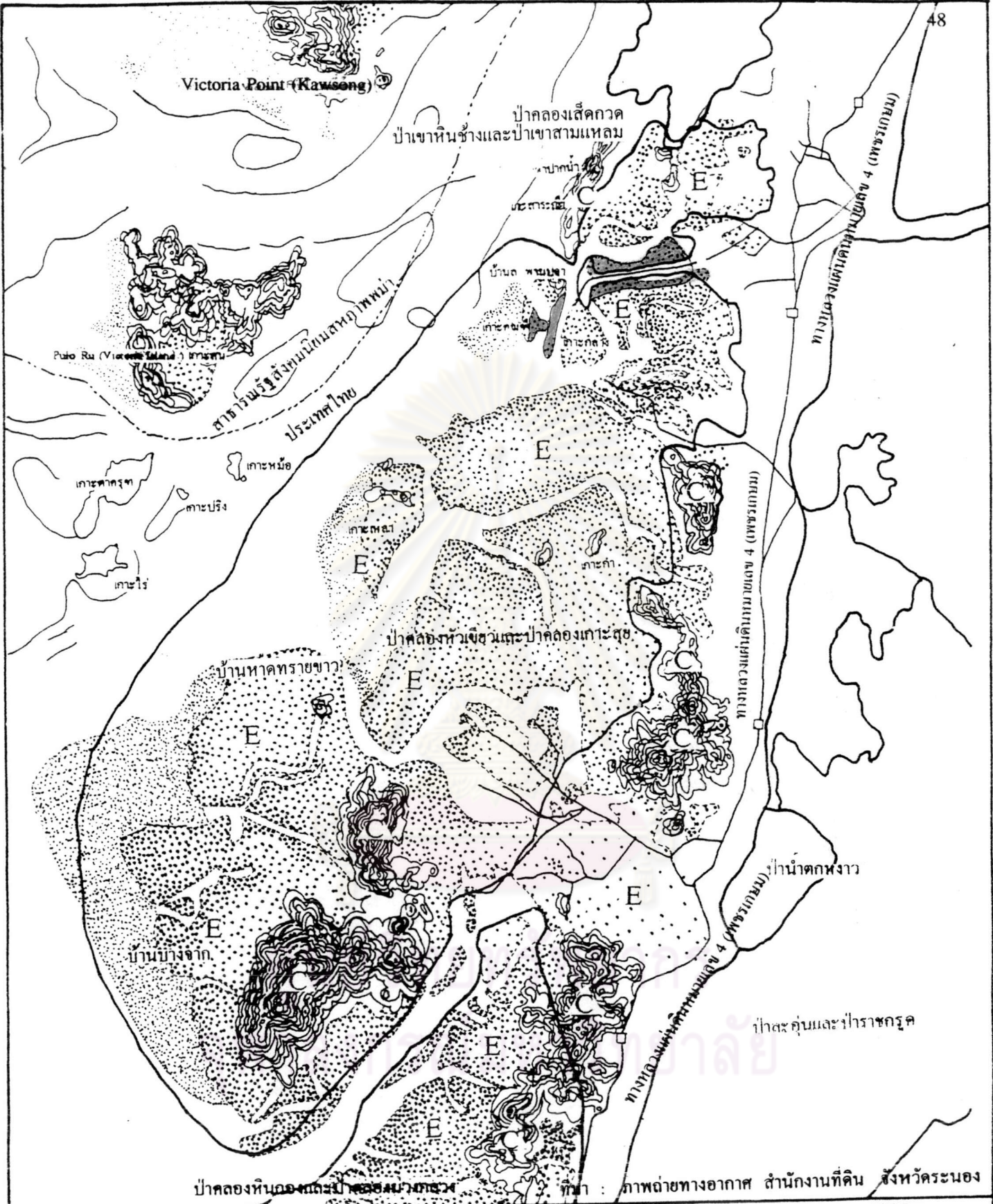

ป่าคลองหว้าและป่าคลองเกาะตุษ แผนที่ 4.1 แสดงป่าเศรษฐกิจ ก., ข., อนุรักษ์/หวงห้ามและเขตสุขาภิบาลปากน้ำ

การวางแผนการใช้ที่ดินสุขาภิบาลปากน้ำและพื้นที่ป่าชายเลนโดยรอบสุขาภิบาล อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

สาขาวิชา การวางผังเมือง ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	แผนที่ :	แผนที่แสดงการจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าชายเลน	
	เครื่องหมาย	<ul style="list-style-type: none"> ■ เขตป่าเพื่อการอนุรักษ์ ■ เขตป่าเพื่อเศรษฐกิจ ■ เขตพื้นที่ป่าที่เหมาะสมต่อการเกษตร 	<ul style="list-style-type: none"> ○ ที่ตั้งสุขาภิบาลปากน้ำ ■ ที่นันทูเขา ■ ที่นันทป่าชายเลน ■ ที่นันทดินเลน
	ที่มา :	กองจัดการที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ กรมป่าไม้	มาตราส่วน 1 : 100,000

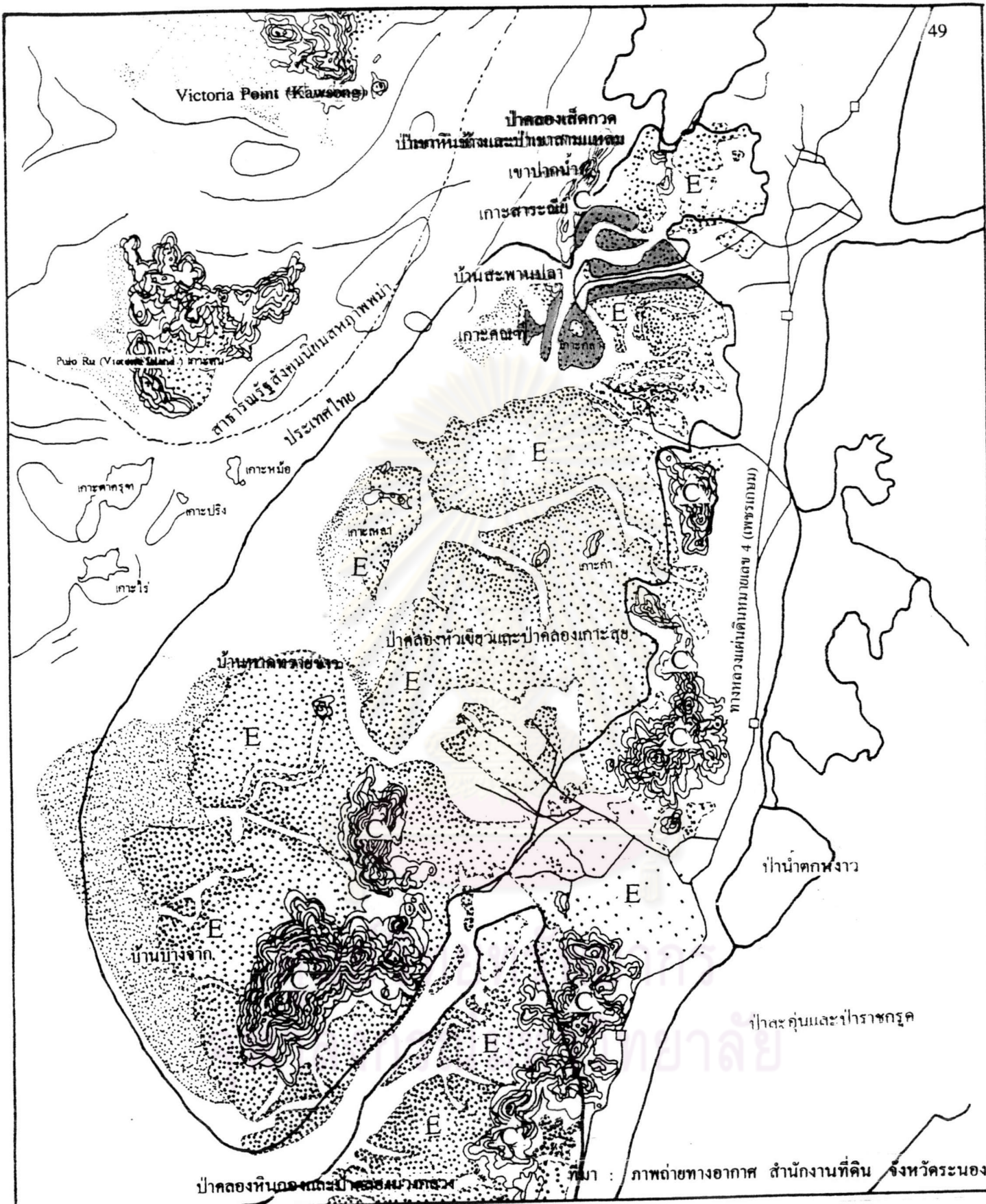

การวางแผนการใช้ที่ดินสุขภาพปากน้ำและพื้นที่ป่าชายเลนโดยรอบสุขภาพ อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

<p>สาขาวิชา การวางผังเมือง ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</p>	<p>แผนที่ 4.2 แสดงการจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าชายเลนปี 2519</p>									
<p>เครื่องมือ</p>	<table border="0"> <tr> <td data-bbox="453 1943 635 1987"> <p>▣ เขตป่าเพื่อการอนุรักษ์</p> </td> <td data-bbox="635 1943 952 1987"> <p>■ พื้นที่ป่าชายเลนที่หายไปในปี 2519</p> </td> <td data-bbox="952 1943 1179 1987"> <p>▨ พื้นที่ภูเขา</p> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="453 1987 635 2031"> <p>Ⓔ เขตป่าเพื่อเศรษฐกิจ</p> </td> <td data-bbox="635 1987 952 2031"> <p>▨ พื้นที่ป่าชายเลน</p> </td> <td data-bbox="952 1987 1179 2031"> <p>▨ พื้นที่ดินเลน</p> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="453 2031 635 2074"> <p>▨ เขตพื้นที่ป่าที่เหมาะสมต่อการเกษตร</p> </td> <td colspan="2"></td> </tr> </table>	<p>▣ เขตป่าเพื่อการอนุรักษ์</p>	<p>■ พื้นที่ป่าชายเลนที่หายไปในปี 2519</p>	<p>▨ พื้นที่ภูเขา</p>	<p>Ⓔ เขตป่าเพื่อเศรษฐกิจ</p>	<p>▨ พื้นที่ป่าชายเลน</p>	<p>▨ พื้นที่ดินเลน</p>	<p>▨ เขตพื้นที่ป่าที่เหมาะสมต่อการเกษตร</p>		
<p>▣ เขตป่าเพื่อการอนุรักษ์</p>	<p>■ พื้นที่ป่าชายเลนที่หายไปในปี 2519</p>	<p>▨ พื้นที่ภูเขา</p>								
<p>Ⓔ เขตป่าเพื่อเศรษฐกิจ</p>	<p>▨ พื้นที่ป่าชายเลน</p>	<p>▨ พื้นที่ดินเลน</p>								
<p>▨ เขตพื้นที่ป่าที่เหมาะสมต่อการเกษตร</p>										
	<p>ที่มา : กองจัดการที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ กรมป่าไม้</p>	<p>มาตราส่วน 1: 100,000</p>								

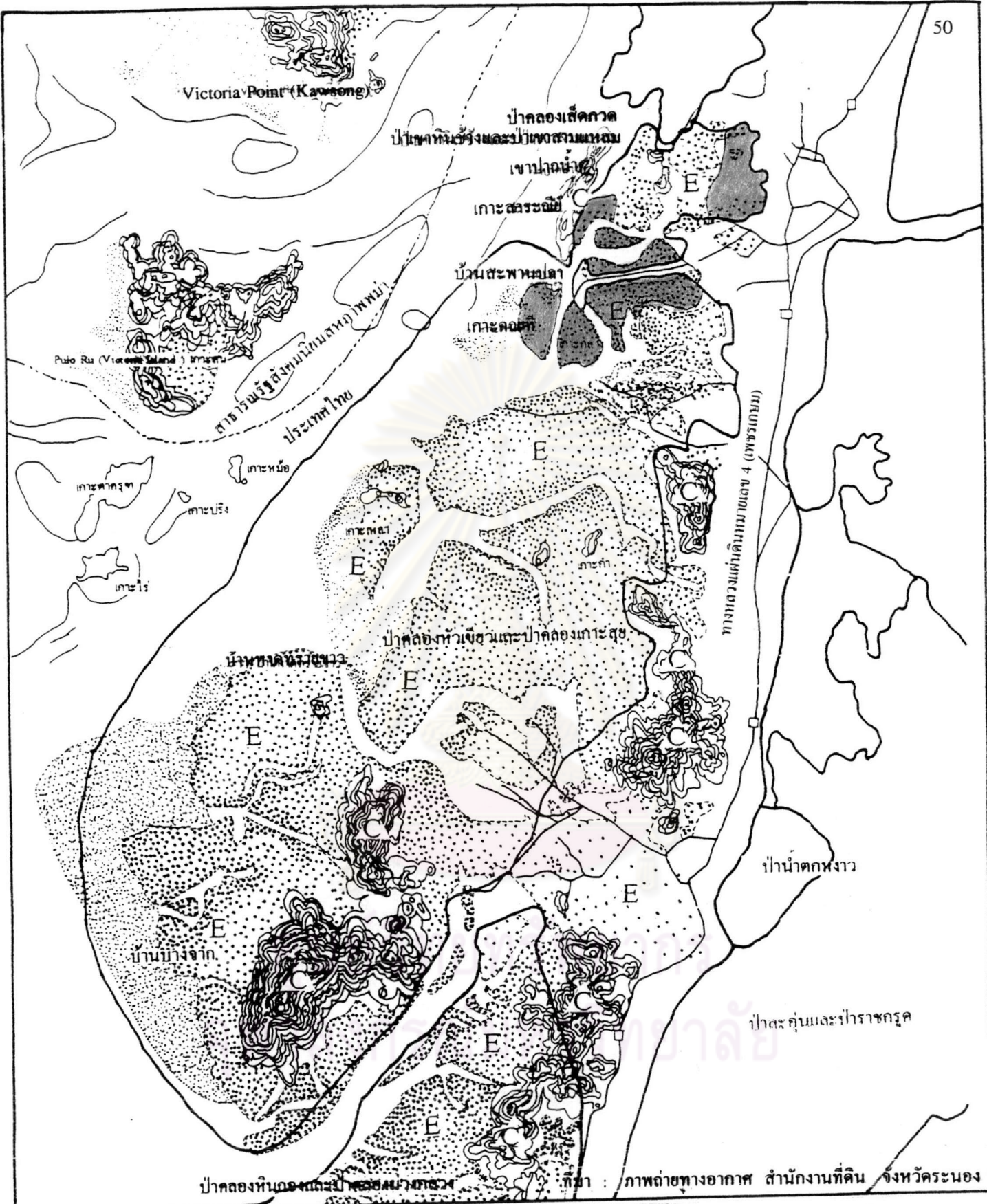

การวางแผนการใช้ที่ดินสุขาภิบาลปากน้ำและพื้นที่ป่าชายเลนโดยรอบสุขาภิบาล อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

สาขาวิชา การวางผังเมือง ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	แผนที่ 4.3 แสดงการจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าชายเลนปี 2529		
	เครื่องหมาย ■ เขตป่าเพื่อการอนุรักษ์ ■ เขตพื้นที่ป่าที่เหมาะสมต่อการเกษตร	■ พื้นที่ป่าชายเลนที่หายไปในปีพ.ศ. 2529 ■ พื้นที่ภูเขา ■ พื้นที่ป่าชายเลน ■ พื้นที่ดินเลน	ที่มา : กองจัดการที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ กรมป่าไม้
	มาตรการส่วน 1: 100,000		

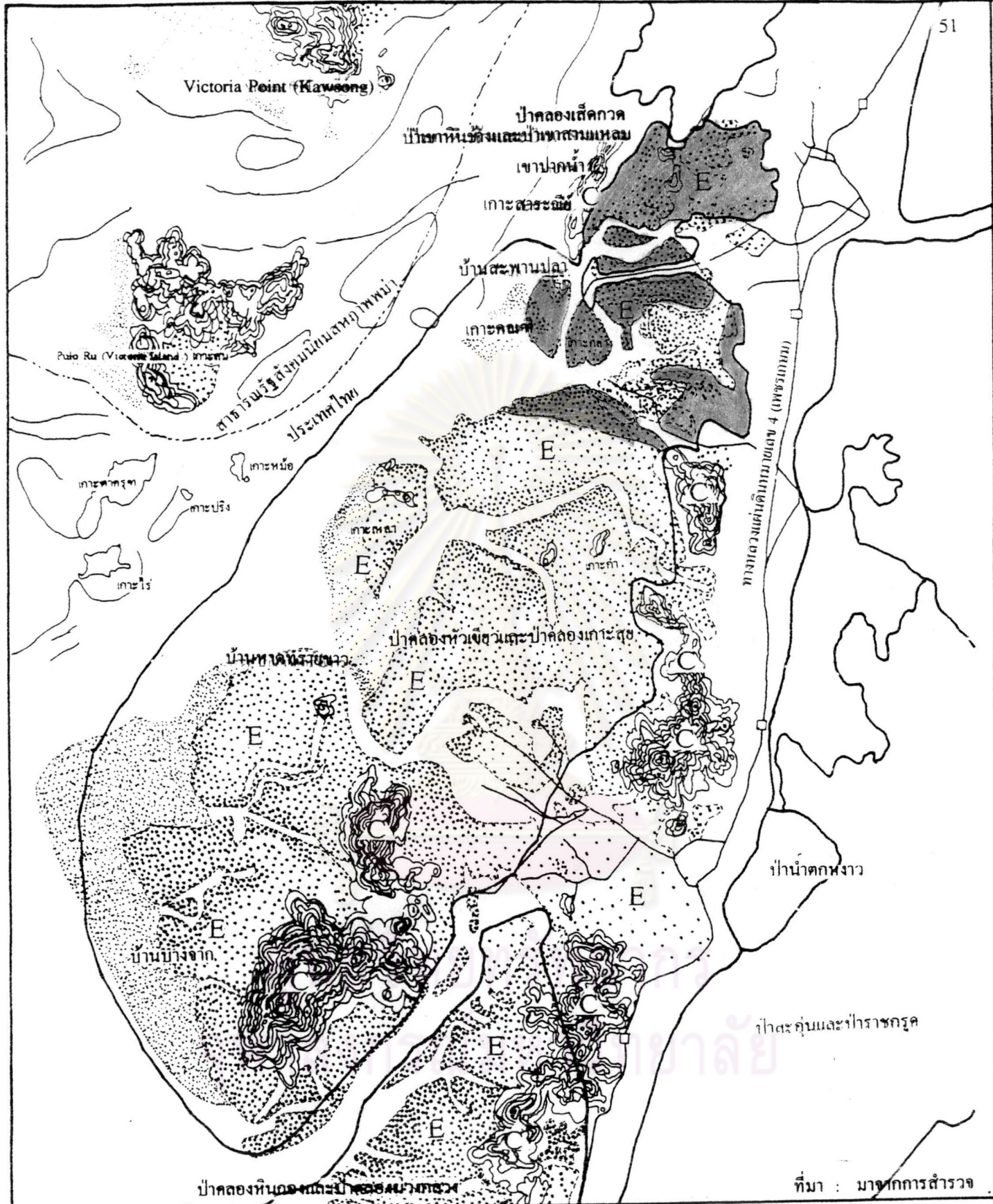

ที่มา : ภาพถ่ายทางอากาศ สำนักงานที่ดิน จังหวัดระนอง

การวางแผนการใช้ที่ดินสวทช. ปากน้ำและพื้นที่ป่าชายเลนโดยรอบสวทช. ปากน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

สาขาวิชา การวางผังเมือง ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง	แผนที่ 4.4 แสดงการจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าชายเลนปี 2535		
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	เครื่องหมาย [E] เขตป่าเพื่อการอนุรักษ์ [E] เขตป่าเพื่อเศรษฐกิจ [A] เขตพื้นที่ป่าที่เหมาะสมต่อการเกษตร	[ ] พื้นที่ป่าชายเลนที่หายไปในปีพ.ศ. 2535 [ ] พื้นที่ทุกเข. 1 [ ] พื้นที่ป่าชายเลน [ ] พื้นที่ดินเลน	ที่มา : กองจัดการที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ กรมป่าไม้ มาตราส่วน 1 : 100,000

การวางแผนการใช้ที่ดินสุขภาพปากน้ำและพื้นที่ป่าชายเลนโดยรอบสุขภาพปากน้ำ อำเภอมือง จังหวัดระนอง

<p>สาขาวิชา การวางผังเมือง ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</p>	<p>แผนที่ 4.5 แสดงการจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าชายเลนปี 2538</p> <p>เครื่องหมาย</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ เขตป่าเพื่อการอนุรักษ์ E เขตป่าเพื่อเศรษฐกิจ ▣ เขตพื้นที่ป่าที่เหมาะสมต่อการเกษตร ■ พื้นที่ป่าชายเลนที่หายไปในปีพ.ศ. 2538 ▨ พื้นที่ป่าชายเลน ▩ พื้นที่ดินเลน <p>ที่มา : กองจัดการที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ กรมป่าไม้</p> <p>มาตราส่วน 1 : 100,000</p>
---	---

มีอัตราการลดลงประมาณ 12937.5 ไร่ ซึ่งช่วงเวลาน้อยกว่าและมีอัตราการลดลงสูงกว่า 22 ปีที่ผ่านมา ในช่วงปีพ.ศ. 2535-2538 ช่วงเวลา 3 ปี มีอัตราการลดลงประมาณ 13312.5 ไร่ ซึ่งมากกว่าทุกช่วงที่ผ่านมาแต่ใช้เวลาน้อยกว่า จึงสามารถคาดการณ์ในอนาคตได้ว่าถ้าไม่มีการป้องกันหรือวางแผนอย่างรอบคอบ อัตราการทำลายของป่าชายเลนบริเวณนี้จะสูงขึ้นอย่างแน่นอน

2. จำนวนประชากรในพื้นที่เพิ่มมากขึ้นเนื่องจากการบุกรุกพื้นที่และการขยายงานในพื้นที่ ซึ่งจำนวนประชากรในปี 2538 มีจำนวน 4,254 คน (ดูตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนประชากรและการคาดการณ์ประชากรในอนาคต) โดยในอีก 20 ปีข้างหน้าเฉพาะในเขตสุขาภิบาลปากน้ำคาดประมาณว่าจะมีจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นประมาณ 1.72 เท่า คือ ในปี 2558 จะมีจำนวนประชากรจำนวน 7,312คน ซึ่งการคาดประมาณในแต่ละช่วง 5 ปีมีดังนี้

พ.ศ. 2538	มีจำนวนประชากรโดยรวมทั้งสิ้น	4,254 คน
พ.ศ. 2543	คาดว่าจะมีจำนวนประชากรโดยรวมทั้งสิ้นประมาณ	5,360 คน
พ.ศ. 2548	คาดว่าจะมีจำนวนประชากรโดยรวมทั้งสิ้นประมาณ	6,011 คน
พ.ศ. 2553	คาดว่าจะมีจำนวนประชากรโดยรวมทั้งสิ้นประมาณ	6,531 คน
พ.ศ. 2558	คาดว่าจะมีจำนวนประชากรโดยรวมทั้งสิ้นประมาณ	7,312 คน

3. ความหนาแน่นของประชากรในพื้นที่นี้มีมาก ทำให้สภาพที่อยู่อาศัยในบริเวณนี้เป็น การเติบโตแบบชุมชนแออัด โดยจำนวนความหนาแน่นของคน/ตารางกิโลเมตร ในปี 2538 เป็นจำนวน 2,045 คน/ตารางกิโลเมตร และคาดประมาณว่าอัตราความหนาแน่นในอีก 20 ปีข้างหน้า คือ ในปี 2558 จะมีจำนวนความหนาแน่นเป็น 3,515 คน/ตารางกิโลเมตร ทั้งนี้ในแต่ละช่วง 5 ปีจะมีจำนวนความหนาแน่นของประชากรจากการคาดประมาณดังนี้ (ดูตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนประชากรและการคาดการณ์ประชากรในอนาคต)

พ.ศ. 2538	มีจำนวนความหนาแน่นของประชากร	2,045 คน/ตารางกิโลเมตร
พ.ศ. 2543	คาดว่าจะมีจำนวนความหนาแน่นของประชากร	2,577 คน/ตารางกิโลเมตร
พ.ศ. 2548	คาดว่าจะมีจำนวนความหนาแน่นของประชากร	2,890 คน/ตารางกิโลเมตร
พ.ศ. 2553	คาดว่าจะมีจำนวนความหนาแน่นของประชากร	3,230 คน/ตารางกิโลเมตร
พ.ศ. 2558	คาดว่าจะมีจำนวนความหนาแน่นของประชากร	3,515 คน/ตารางกิโลเมตร

4. จำนวนบ้านเรือนของประชากรในพื้นที่จากการคาดประมาณดังนี้ (ดูตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนประชากรและการคาดการณ์ประชากรในอนาคต)

พ.ศ. 2519	มีจำนวนบ้านเรือน	326 หลัง	จำนวนคนเฉลี่ยต่อบ้าน	5 คน
พ.ศ. 2524	มีจำนวนบ้านเรือน	452 หลัง	จำนวนคนเฉลี่ยต่อบ้าน	7 คน
พ.ศ. 2529	มีจำนวนบ้านเรือน	897 หลัง	จำนวนคนเฉลี่ยต่อบ้าน	4 คน
พ.ศ. 2534	มีจำนวนบ้านเรือน	762 หลัง	จำนวนคนเฉลี่ยต่อบ้าน	5 คน

ตารางที่ 4.2 จำนวนประชากรและการคาดการณ์จำนวนประชากรในอนาคตในเขตสุขภาพปภกน้ำ

พ.ศ.	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)	ความหนาแน่น (คน/ตร.กม.)	พื้นที่สุขภาพ (ตร.กม)	จำนวนบ้านเรือน (หลัง)	จำนวนคนเฉลี่ย (คน/บ้าน)
2519	869	764	1633	851	1.92	326	5
2520	869	764	1633	851	1.92	326	5
2522	1492	1175	2667	1389	1.92	410	7
2523	1587	1246	2833	1476	1.92	421	7
2524	1762	1553	3315	1727	1.92	452	7
2525	1545	1365	2910	1516	1.92	485	6
2526	1837	1558	3395	1768	1.92	493	7
2527	2090	1689	3779	1968	1.92	883	4
2528	2101	1680	3781	1969	1.92	889	4
2529	2153	1722	3875	2018	1.92	897	4
2530	2279	1710	3989	2078	1.92	1053	4
2531	2174	1807	3981	2073	1.92	712	6
2532	2136	1887	4023	1934	2.08	718	6
2533	2170	1884	4054	1949	2.08	726	6
2534	2207	1969	4176	2008	2.08	762	5
2535	2207	1969	4176	2008	2.08	782	5
2536	2248	2004	4252	2044	2.08	817	5
2537	2251	1997	4248	2042	2.08	817	5
2538	2256	1998	4254	2045	2.08	817	5
2539	2584	2256	4840	2327	2.08	958	5
2540	2651	2319	4970	2389	2.08	986	5
2541	2718	2382	5100	2452	2.08	1014	5
2542	2785	2445	5230	2514	2.08	1042	5
2543	2852	2508	5360	2577	2.08	1070	5
2544	2919	2571	5490	2640	2.08	1099	5
2545	2986	2634	5620	2702	2.08	1127	5
2546	3053	2697	5751	2765	2.08	1155	5
2547	3120	2760	5881	2827	2.08	1183	5
2548	3187	2824	6011	2890	2.08	1211	5
2549	3254	2887	6141	2952	2.08	1239	5
2550	3321	2950	6271	3015	2.08	1268	5
2551	3388	3013	6401	3077	2.08	1296	4
2552	3455	3076	6531	3140	2.08	1324	4
2553	3522	3139	6661	3203	2.08	1352	4
2554	3589	3202	6792	3265	2.08	1380	4
2555	3656	3265	6922	3328	2.08	1408	4
2556	3723	3328	7052	3390	2.08	1437	4
2557	3790	3392	7182	3453	2.08	1465	4
2558	3857	3455	7312	3515	2.08	1493	4
2559	3924	3518	7442	3578	2.08	1521	4

หมายเหตุ : ปี พ.ศ. 2521 ไม่มีข้อมูล

- พ.ศ. 2539 มีจำนวนบ้านเรือนประมาณ 958 หลัง จำนวนคนเฉลี่ยต่อบ้าน 5 คน
 พ.ศ. 2544 มีจำนวนบ้านเรือนประมาณ 1,099 หลัง จำนวนคนเฉลี่ยต่อบ้าน 5 คน
 พ.ศ. 2549 มีจำนวนบ้านเรือนประมาณ 1,239 หลัง จำนวนคนเฉลี่ยต่อบ้าน 5 คน
 พ.ศ. 2554 มีจำนวนบ้านเรือนประมาณ 1,380 หลัง จำนวนคนเฉลี่ยต่อบ้าน 4 คน
 พ.ศ. 2559 มีจำนวนบ้านเรือนประมาณ 1,521 หลัง จำนวนคนเฉลี่ยต่อบ้าน 4 คน

5. อุตสาหกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นโดยเฉพาะอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการประมงมีการเติบโตตามเศรษฐกิจของประเทศมาก โดยมีโรงงานในพื้นที่ตำบลปากน้ำ เช่น

โรงงานน้ำแข็งมีจำนวน 1 แห่ง จาก 16 แห่งในเขตอำเภอเมือง มีปริมาณการผลิต 35,000 ตันต่อเดือน คิดเป็น 4.38 % จากจำนวน 800,000 ตันต่อเดือนของโรงงานในจังหวัดระนอง และโรงงานน้ำแข็งที่เหลือทั้ง 15 แห่ง ก็ตั้งอยู่บริเวณใกล้เคียงตำบลปากน้ำทั้งสิ้น

โรงงานปลาป่นเขตตำบลปากน้ำจำนวน 10 แห่ง จาก 13 แห่งในเขตอำเภอเมือง มีปริมาณการผลิต 23,500 ตันต่อเดือน คิดเป็น 75.81 % ของปริมาณการผลิต 31,000 ตันต่อเดือนของจังหวัดระนอง โรงงานที่เหลืออยู่บริเวณใกล้เคียงกับตำบลปากน้ำทั้งสิ้น

คานเรือ จำนวน 3 แห่ง จาก 6 แห่งในเขตอำเภอเมือง

- มีการต่อเรือ 5 ลำต่อปี (การต่อเรือแห่งเดียวในจังหวัดระนอง)
- ซ่อมแซมเรือ 80 ลำต่อปี จากจำนวนเรือที่ซ่อมแซม 300 ลำ
คิดเป็น 26.67 % ของทั้งหมด

โรงงานอาหารทะเลแช่แข็ง 1 ใน 3 แห่งซึ่งโรงงานนี้มีกำลังผลิต 1,530 ตันต่อปี จากทั้งหมด 4,780 ตันต่อปีคิดเป็น 32 % ของทั้งหมด (สำนักงานประมงจังหวัดระนอง, 2538)

6. จำนวนแพปลาที่มีอัตราส่วนโดยเฉลี่ยต่อพื้นที่สุขาภิบาลปากน้ำมีมากกว่าอัตราส่วนโดยเฉลี่ยต่อจังหวัด ซึ่งแพปลาในสุขาภิบาลปากน้ำมีจำนวน 42 แพจากทั้งหมด 69 แพ คิดเป็น 61 % จากจำนวนแพทั้งหมดในจังหวัด (สำนักงานประมงจังหวัดระนอง, 2538)

7. ปริมาณและมูลค่าสัตว์น้ำเค็มที่จับได้และนำมาขึ้นที่ท่าเทียบเรือประมงบริเวณเขตสุขาภิบาลปากน้ำมากขึ้นเมื่อเปรียบเทียบระหว่างปี 2537 และปี 2538 มีดังนี้

ปี พ.ศ. 2537	มีปริมาณ	41,571,688.18	กิโลกรัม
	มีมูลค่าสัตว์น้ำเค็มที่จับได้	1,342,909,921.00	บาท
ปี พ.ศ. 2538	มีปริมาณ	82,891,673.50	กิโลกรัม
	มีมูลค่าสัตว์น้ำเค็มที่จับได้	4,732,513,950.10	บาท

ปี พ.ศ. 2538 ถึงประเทศสหภาพพม่าประกาศห้ามสัมปทานในเขตน่านน้ำของตน แต่เรือประมงไทยบางลำก็นำเรือไปจับในพื้นที่ที่ไกลออกไป เช่น น่านน้ำสากล ,น่านน้ำในมหาสมุทรอินเดีย เป็นต้น (สำนักประมงจังหวัดระนอง, 2538)

8. สถิติการค้าขายชายแดน จะเห็นได้ว่าในแต่ละปีอัตราส่วนของสินค้าขาออกมากกว่าสินค้าขาเข้าของจังหวัดระนองโดยผ่านด่านศุลกากรที่ตำบลปากน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดระนอง โดย

ปี พ.ศ. 2536	มีสถิติมูลค่าสินค้าขาเข้า	584,152,779.10	บาท
	มีสถิติมูลค่าสินค้าขาออก	386,131,958.51	บาท
	อัตราส่วนของสินค้าขาเข้า-ออก	0.661	เท่า
ปี พ.ศ. 2537	มีสถิติมูลค่าสินค้าขาเข้า	605,254,529.03	บาท
	มีสถิติมูลค่าสินค้าขาออก	1261,479,153.24	บาท
	อัตราส่วนของสินค้าขาเข้า-ออก	2.084	เท่า
ปี พ.ศ. 2538	มีสถิติมูลค่าสินค้าขาเข้า	880,630,808.26	บาท
	มีสถิติมูลค่าสินค้าขาออก	2347,827,507.94	บาท
	อัตราส่วนของสินค้าขาเข้า-ออก	2.667	เท่า

สาเหตุที่ ปีพ.ศ. 2538 มีอัตราส่วนที่ลดลง เพราะรัฐบาลของประเทศสหภาพพม่ามีการปิดพรมแดนทำให้สินค้าขาออกและสินค้าขาเข้ามีอัตราส่วนของมูลค่าที่น้อยลงกว่าปีพ.ศ. 2537 แต่ก็มีมูลค่าสูงกว่าปี 2537 ถึง 1.6 เท่า (ด่านศุลกากรระนอง ,2538)

9. จำนวนเรือประมงที่มาจากท่าเทียบเรือประมงของสุขาภิบาลปากน้ำมีจำนวนเพิ่มขึ้น โดยมีทั้งเรือที่จดทะเบียนในจังหวัดระนองและที่ไม่ได้จดทะเบียนในจังหวัดระนอง มีดังนี้

จำนวนเรือประมงที่นำปลามาขึ้น ณ ท่าเทียบเรือประมงสุขาภิบาลปากน้ำ

ในปี พ.ศ. 2537	มีจำนวน	2,333	ลำ
ในปี พ.ศ. 2538	มีจำนวน	2,560	ลำ

จำนวนเรือประมงที่จดทะเบียนของจังหวัดระนอง

ในปี พ.ศ. 2537	มีจำนวน	292	ลำ
ในปี พ.ศ. 2538	มีจำนวน	309	ลำ

จำนวนเรือประมงที่จดทะเบียนและไม่จดทะเบียนของจังหวัดระนอง

ในปี พ.ศ. 2537	มีจำนวน	2,002	ลำ
ในปี พ.ศ. 2538	มีจำนวน	2,544	ลำ

อัตราส่วนระหว่างเรือที่ขึ้นมาเทียบท่ากับเรือทั้งหมดในจังหวัดระนอง

ในปี พ.ศ. 2537	มีอัตราส่วน	1.165	เท่า
ในปี พ.ศ. 2538	มีอัตราส่วน	0.99	เท่า

สาเหตุที่ปี พ.ศ. 2538 มีแนวโน้มในการที่เรือมาเทียบท่าลดลงน่าจะมีสาเหตุจากความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและจำนวนเรือที่มาเทียบท่ามีมากกว่าเรือที่จดทะเบียนและไม่จดทะเบียนจาก

จังหวัดระนอง เพราะมีเรือจากที่อื่นนำปาลมาขึ้นเทียบท่าที่ท่าเทียบเรือบริเวณที่อยู่ในเขตสุขาภิบาลปากน้ำนี้ด้วย (สำนักงานประมงจังหวัดระนอง,2538)

ปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของสุขาภิบาลปากน้ำ

สามารถแยกออกมาเป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ

เพราะอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศขยายตัวอย่างรวดเร็วจึงทำให้เศรษฐกิจของทั่วประเทศมีการขยายตัวมากขึ้น การขยายตัวทางภาคอุตสาหกรรม, การค้าบริการและการท่องเที่ยวในจังหวัดระนองการก็มีขยายตัวมากขึ้น ส่งผลให้พื้นที่สุขาภิบาลปากน้ำและพื้นที่ใกล้เคียง(ป่าชายเลน) ถูกใช้ประโยชน์อันเนื่องมาจากการขยายของอุตสาหกรรมเกี่ยวกับการประมงและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประมง เช่น โรงงานปลาป่น, โรงงานน้ำแข็ง เป็นต้น

2. ในเขตพื้นที่สุขาภิบาลปากน้ำ เป็นที่ตั้งของท่าเทียบเรือ, สะพานปลาของภาครัฐและเอกชนและด่านตรวจคนเข้าเมือง

ในเขตพื้นที่สุขาภิบาลปากน้ำบางส่วนที่ไม่ได้อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าคลองหัวเขียวและป่าคลองเกาะสุย จะเป็นที่ตั้งของท่าเทียบเรือหางยาวสำหรับประชาชนที่จะเดินทางมายังจังหวัดระนองโดยทางเรือ โดยเฉพาะประชาชนที่อาศัยอยู่ที่เกาะคณฑี นอกจากนี้ยังเป็นท่าเทียบเรือที่รับส่งผู้โดยสารที่ต้องการจะข้ามเขตประเทศระหว่างประเทศสหภาพพม่าและประเทศไทยอีกด้วย และเป็นที่ตั้งของสะพานปลาทั้งของภาครัฐ และเอกชนที่ต้องการเอาสัตว์น้ำเค็มที่จับได้ ขนขึ้นบกแล้วก็ประมูลขายกันตรงบริเวณสะพานปลานั้นเลย (แผนที่ 4.6 แสดงท่าเทียบเรือ, สะพานปลา, ด่านตรวจคนเข้าเมือง)

3. ผังเมืองรวมจังหวัดระนองได้กำหนดเขตพื้นที่ส่วนเดียวกับข้อ 2 ที่เป็นตัวกระตุ้นให้มีการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมดังนี้

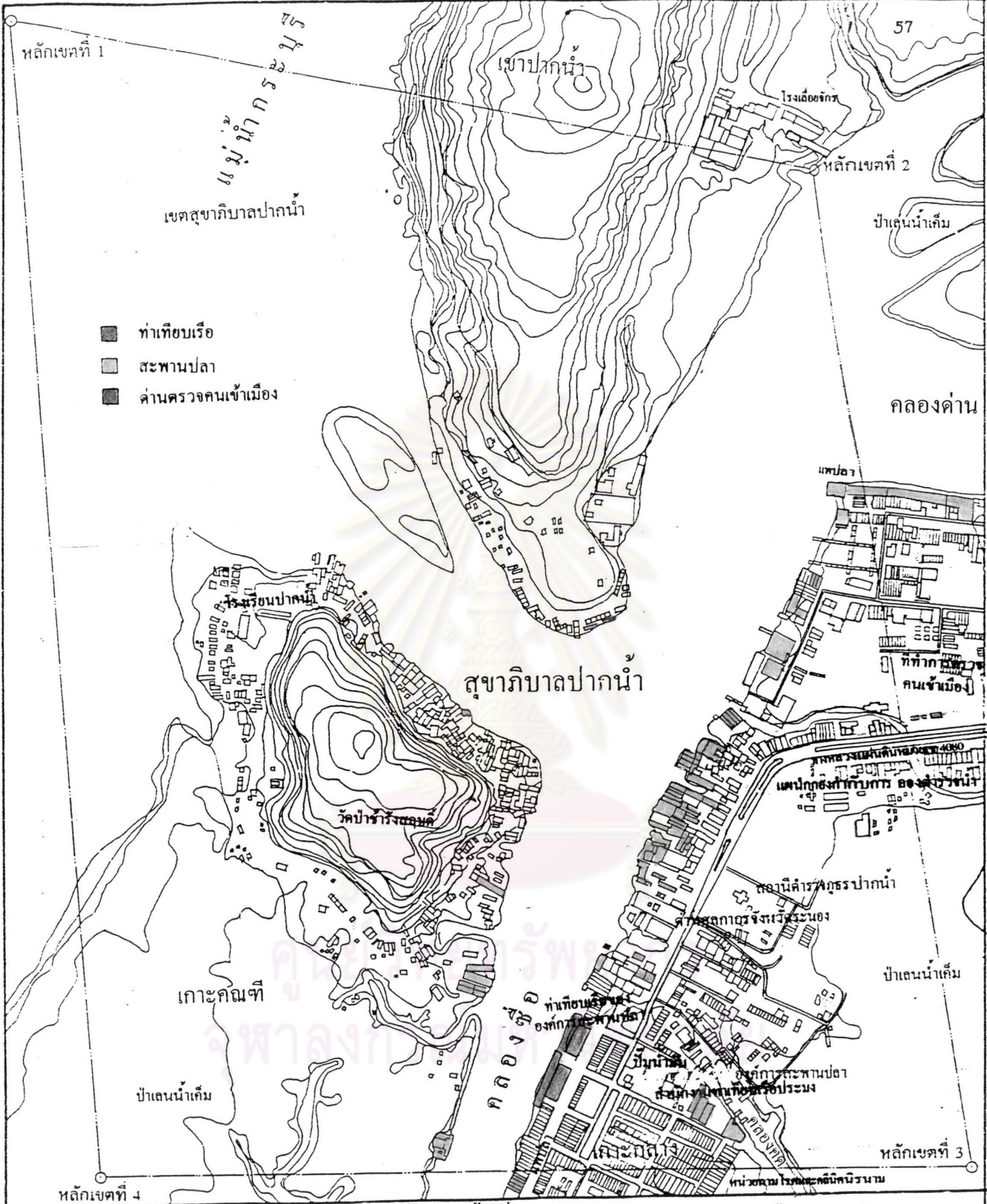
ผังเมืองรวมจังหวัดระนองได้กำหนดให้ พื้นที่บางส่วนของสุขาภิบาลปากน้ำที่ไม่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติตามลำดับของพื้นที่จากมากไปหาน้อยดังนี้

1. เขตสีม่วงอ่อน : ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมเฉพาะกิจ
2. เขตสีส้ม : ที่ดินประเภทพาณิชยกรรมและที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลาง
3. เขตสีน้ำเงิน : ที่ดินประเภทสถาบันราชการการสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ
4. เขตสีแดง : ที่ดินประเภทพาณิชยกรรมและที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก

(ดูแผนที่ที่ 4.7 แสดงเขตผังเมืองรวมและเขตพื้นที่สีในพื้นที่สุขาภิบาลปากน้ำ)

เมื่อการกำหนดเขตพื้นที่ของผังเมืองรวมที่อยู่ในเขตสุขาภิบาลปากน้ำเป็นดังนี้เหมือนจะเป็นตัวกระตุ้นให้มีการขยายตัวในบริเวณพื้นที่บริเวณนี้เพิ่มมากขึ้นจึงก่อให้เกิดการขยาย

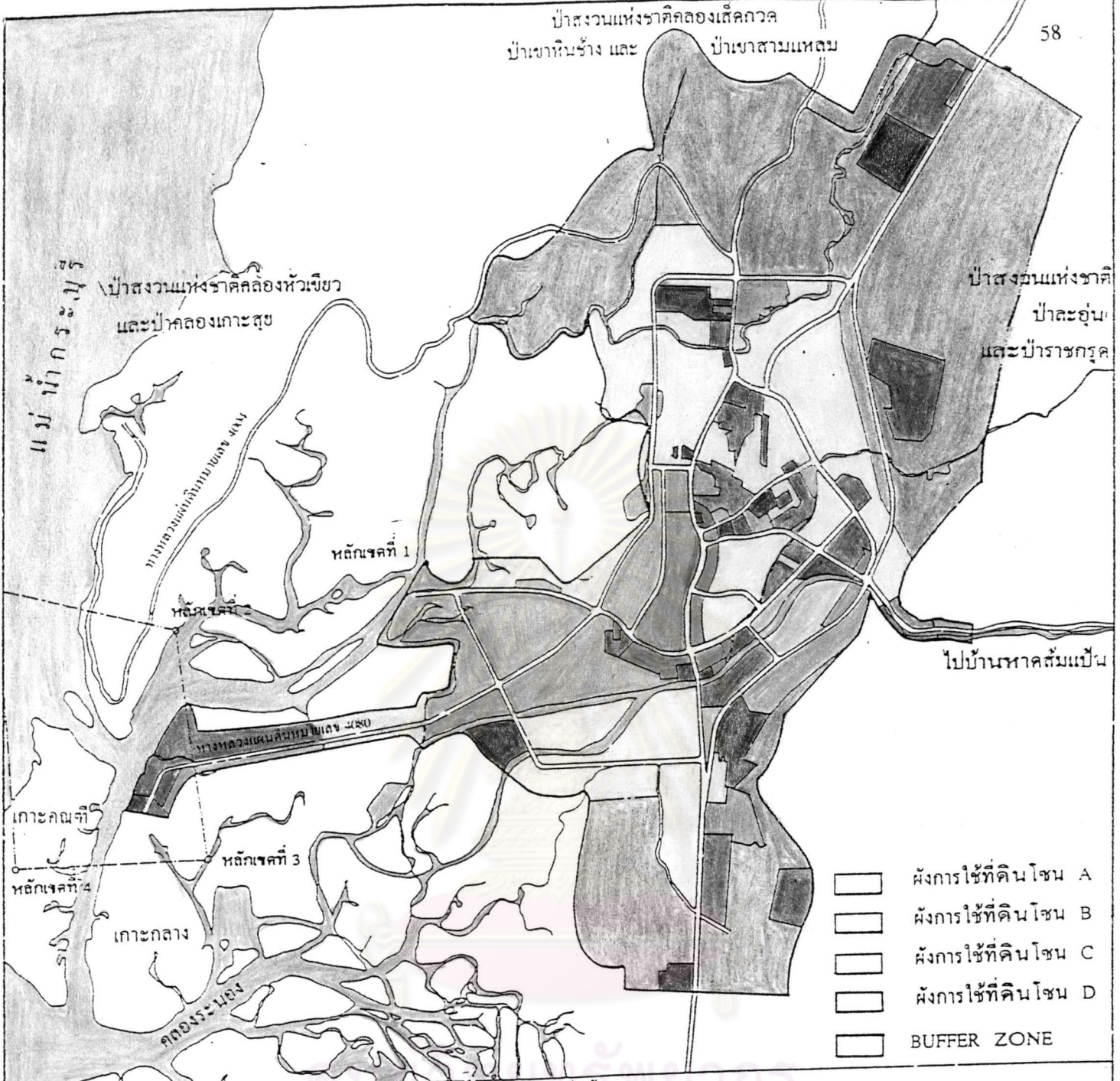
- ทำเทียบเรือ
- สะพานปลา
- คำนตรวจคนเข้าเมือง

การวางแผนการใช้ที่ดินสุขาภิบาลปากน้ำและพื้นที่ป่าชายเลนโดยรอบ อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

สาขาวิชา การวางผังเมือง ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	แผนที่ 4.6 แสดงทำเทียบเรือสะพานปลาและคำนตรวจคนเข้าเมือง					
	<table border="0"> <tr> <td>เครื่องหมาย</td> <td> ที่อยู่อาศัย</td> <td> ถนน</td> </tr> <tr> <td></td> <td> ภูเขา</td> <td> เส้นเขตสุขาภิบาล</td> </tr> </table>	เครื่องหมาย	ที่อยู่อาศัย	ถนน		ภูเขา
เครื่องหมาย	ที่อยู่อาศัย	ถนน				
	ภูเขา	เส้นเขตสุขาภิบาล				
ที่มา :	กรมการผังเมือง					
มาตราส่วน	1 : 8,500					

- ผังการใช้ที่ดินโซน A
- ผังการใช้ที่ดินโซน B
- ผังการใช้ที่ดินโซน C
- ผังการใช้ที่ดินโซน D
- BUFFER ZONE

เครื่องหมาย 1 เขตสีเหลือง 2 เขตสีส้ม 3 เขตสีแดง 4 เขตสีม่วงอ่อน 5 เขตสีเขียว 6 เขตสีเขียวอ่อน 7 เขตสีเขียวอมกอก 8 เขตสีเทาอ่อน 9 เขตสีน้ำเงิน		ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย		แนวเขตผังเมืองรวม
		ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลาง		เขตเทศบาล
		ที่ดินประเภทพาณิชยกรรมและที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก		เขตสุขาภิบาล
		ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมเฉพาะกิจ		ทางหลวง ถนน
		ที่ดินประเภทธนบทและเกษตรกรรม		ถนนโครงการ
		ที่ดินประเภทที่ไต่ก่อนพัฒนาและการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม		สะพาน
		ที่ดินประเภทสถาบันการศึกษา		แม่น้ำ คลอง ห้วย
		ที่ดินประเภทสถาบันศาสนา		Buffer zone
		ที่ดินประเภทสถาบันราชการ การสาธารณสุขและสาธารณูปการ		

การวางแผนการใช้ที่ดินสุขภาพปากน้ำและพื้นที่ป่าชายเลนโดยรอบสุขภาพิบาล อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

สาขาวิชา การวางผังเมือง ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	แผนที่ : กำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้อำนาจประเภททำกฎกระทรวง
	แผนที่ 4.7 แสดงเขตผังเมืองรวมและเขตพื้นที่สีในเขตสุขภาพิบาลปากน้ำ
ที่มา : กองผังเมืองรวม กรมการผังเมือง	มาตรฐาน 1 : 45,000

การบุกรุกขยายตัวออกไปรอบ ๆ ของพื้นที่สุขาภิบาลปากน้ำ ตลอดจนการบุกรุกเข้าไปในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าคลองหัวเขียวและป่าคลองเกาะสุยทางทิศตะวันตกบริเวณเกาะคณจี และทิศใต้บริเวณเกาะกลางซึ่งในปัจจุบันการใช้ประโยชน์ที่ดินบริเวณเกาะกลางเต็มพื้นที่แล้ว เต็มไปด้วยอาคารบ้านเรือน ส่วนใหญ่จะเป็นตึกคอนกรีตเสริมเหล็ก สูงประมาณ 1-3 ชั้น เป็นส่วนมาก และเป็นโรงงานอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการประมงตลอดจนสะพานปลาของภาคเอกชน ฯลฯ

4. ความต้องการอยากได้ที่ดินของประชาชน

จังหวัดระนองมีลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูงลาดชันมาทางทิศตะวันตก มีที่ราบน้อย ชายฝั่งทะเลยาว ทำให้มีป่าชายเลนมาก เมื่อประชากรเพิ่มขึ้น ความต้องการใช้สอยที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม, อุตสาหกรรม, ที่อยู่อาศัย, การค้าและบริการ ฯลฯ ก็เพิ่มมากขึ้น

ดังนั้นจึงมีการขยายตัวบุกรุกเข้าจับจองเนื้อที่ป่าไม้เพิ่มมากขึ้นทั้งป่าบกและป่าชายเลน แต่ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของสุขาภิบาลปากน้ำเป็นพื้นที่ที่อยู่ติดชายฝั่งทะเลมีแม่น้ำและลำคลองหลายสายมาบรรจบกัน ซึ่งแต่ละแม่น้ำลำคลองก็จะพัดเอาตะกอนมารวบรวมด้วยกันไว้กลายเป็นดินเลน ต่อมาก็จะมีไม้เบิกนำขึ้นและในที่สุดก็กลายเป็นป่าชายเลน ซึ่งป่าชายเลนสามารถขยายพื้นที่กว้างขึ้นเรื่อย ๆ ถ้าไม่ถูกรบกวน

บริเวณพื้นที่ทางด้านใต้ของสุขาภิบาลปากน้ำซึ่งเป็นบริเวณเกาะกลางเป็นเขตสัมปทานของบริษัทขอโพลอยจำกัด ซึ่งในปัจจุบันได้หมดอายุสัมปทานลงแล้ว ในอดีตเมื่อมีการขอสัมปทานบริษัทที่ต้องการแรงงานจำนวนมากสำหรับทำงาน แรงงานเหล่านี้ก็ปลูกบ้านอาศัยอยู่ในบริเวณเขตสัมปทาน หรืออยู่ใกล้ ๆ เขตสัมปทานซึ่งก็อยู่ในพื้นที่ของเขตสุขาภิบาลปากน้ำ และทางเข้าออกของเขตสัมปทานแห่งนี้ก็จะใช้ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4080 ได้สายเดียว ดังนั้นชุมชนจึงกระจายตัวเกาะตามถนนสายนี้

เมื่อหมดอายุสัมปทานลงคนงานที่เคยอาศัยอยู่ในเขตสัมปทานหรือนอกเขตสัมปทานซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าคลองหัวเขียวและคลองเกาะสุยบริเวณเกาะกลางมากที่สุด, เกาะคณจีและรอบ ๆ บริเวณสะพานปลาก็ไม่ได้ย้ายออกจากพื้นที่แต่อย่างใด ก็มีการซื้อขายแลกเปลี่ยน โอนย้ายที่ดินที่ตนเองเคยครอบครองอยู่กันเป็นทอด ๆ โดยไม่ได้ผ่านกรมที่ดินและกรมที่ดินก็ไม่ยอมรับ กรมป่าไม้ก็ไม่สามารถทำงานได้เต็มกำลังเพราะพื้นที่แห่งนี้เคยมีมวลชนกลุ่มใหญ่เข้ามาร้องเรียนเรียกร้องอยากได้กรรมสิทธิ์ในผืนดินที่ตนเองครอบครองซึ่งเป็นเวลานานมากประมาณ 10 ปีขึ้นไปขอให้รัฐบาลออกเป็น สปก. ให้ เพื่อที่ว่า ในอนาคตเขาอาจจะเปิดให้จับจองที่ดินในบริเวณนั้นได้ทั้ง ๆ ที่ป่าสงวนแห่งชาติแห่งนี้ได้ประกาศไว้เมื่อปี พ.ศ. 2519 ก่อนที่ชาวบ้านจะเข้ามาบุกรุกเสียอีก ดังนั้นวิธีที่บุกรุกที่ดินแล้วปลูกบ้านหรือรับช่วงซื้อต่อจากคนอื่นถือว่าผิดกฎหมายตาม พรบ. ป่าไม้ ต้องโทษจำคุกหรือทั้งจำทั้งปรับ

วิธีการของนักบุกกรุกก็ถมทะเลให้เป็นเหมือนที่ดินงอกออกมาแล้วเอาดินลูกรังมาถมเพื่อที่จะเปิดโรงงานอุตสาหกรรม หรือ ฯลฯ เมื่อกระทำเช่นนี้เป็นเวลานาน จำนวนประชาชนก็มากขึ้น ถ้ารัฐบาลประกาศให้ครอบครองได้ หรืออภัยโทษตลอดจนประกาศสิทธิทำกิน หรือ สิทธิครอบครองบางอย่าง เขาก็จะได้กำไรจำนวนมหาศาล แต่เมื่อเขาถูกจับหรือลงโทษ พื้นที่ที่ถูกดินลูกรังถมก็จะใช้เวลานานมาก หรือ อาจจะแทบไม่มีหนทางกลับคืนมาได้อีกเลยเพราะดินลูกรังเป็นดินทรายมีหินปะปน โอกาสที่จะฟื้นตัวกลับมาเป็นป่าชายเลนยากมาก เพราะป่าชายเลนจะขึ้นได้ดีในบริเวณดินเลนเท่านั้น

5. โครงการของรัฐบาลและเอกชน ในเขตสุขาภิบาลปากน้ำและบริเวณใกล้เคียงทั้งในประเทศไทยและประเทศสหภาพพม่า มีโครงการของรัฐบาลและเอกชนเกิดขึ้นมากมายทั้งที่อยู่ในเขตและนอกเขตสุขาภิบาลปากน้ำ สามารถแยกเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

5.1 ในเขตสุขาภิบาลส่วนที่ไม่ได้อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ บริเวณสถานที่ราชการ (เขตพื้นที่สีน้ำเงิน) ซึ่งเป็นที่ราชพัสดุ ที่องค์การสะพานปลาเช่าอยู่ และทำท่าเทียบเรือ, สะพานปลาขององค์การสะพานปลา และให้เอกชนเช่าพื้นที่ทำประโยชน์ด้วย ในขณะนี้มีโครงการปรับปรุงโครงสร้างภายใน เช่น ปรับปรุงอาคารให้มาตรฐาน, การจราจรภายในให้คล่องตัวมากขึ้น, ทางเข้าออกตรงด่านตรวจคนเข้าเมืองให้ดียิ่งขึ้น เป็นต้น

5.2 แผนงานโครงการสำคัญตามยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาไว้ชัดเจนในอันที่จะพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมจังหวัดระนองในด้านต่าง ๆ และส่งผลกระทบต่อสุขาภิบาลปากน้ำ ดังนี้ (ดูแผนที่ที่ 4.8 แสดงโครงการพัฒนา)

5.2.1 การก่อสร้างถนน 4 ช่องทางจราจรจากจังหวัดชุมพรถึง อำเภอคุระบุรี จังหวัด พังงา ระยะทาง 239 กม. ในปี 2539 จะทำการก่อสร้างจาก ตำบลบางนอน - สีแครงราชรุก อำเภอมือง จังหวัดระนอง ระยะทาง 32 กม.

5.2.2 การก่อสร้างรางรถไฟตามแนวทางถนนเพชรเกษมระยะทาง 23 กม.

5.2.3 การก่อสร้างถนนลาดยางเชื่อมระหว่างจังหวัด ได้แก่

- เส้นทางสาย อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง อำเภอสวี จังหวัดชุมพร ระยะทาง 40 กม.

- เส้นทางสายจาก อำเภอกะเปอร์ จังหวัดระนอง อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ระยะทาง 80 กม.

5.2.4 การก่อสร้างท่าเทียบเรือเอนกประสงค์ที่ ม. 5 ตำบลปากน้ำ อำเภอเมือง จังหวัดระนอง ขนาดเกินกว่า 5,000 ตันกรอส โดยในปี 2538 ได้รับงบประมาณจากกองทุนกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค ดำเนินการก่อสร้างถนนเข้าสู่ท่าเทียบเรือเอนกประสงค์ งบประมาณ

การวางแผนการใช้ที่ดินสุขภาพปากน้ำ
และพื้นที่ป่าชายเลนโดยรอบสุขภาพปากน้ำ
อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

แผนที่ 4.8 โครงการพัฒนาจังหวัดในอนาคต

แสดง

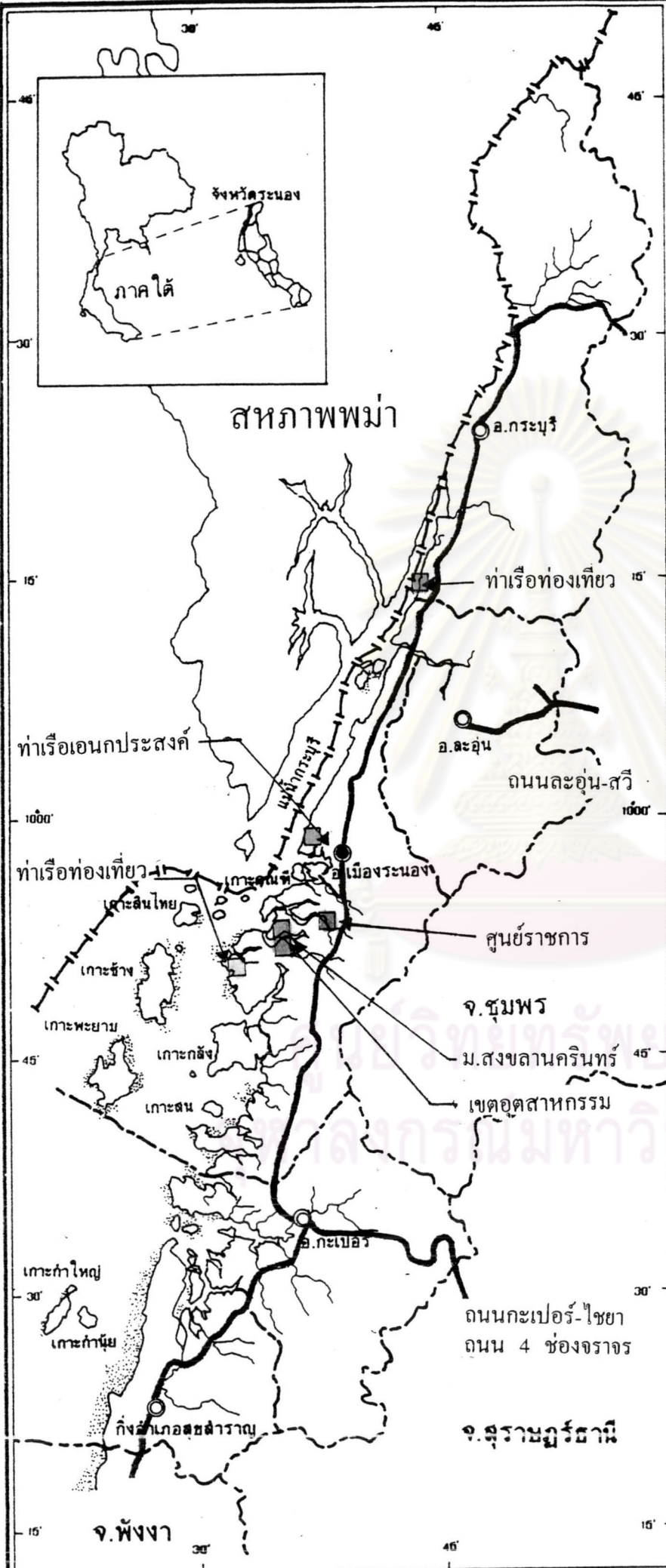
- ทำเทียบเรือกาหุย
- ทำเทียบเรืออุตสาหกรรม
- ทำเทียบเรือเอนกประสงค์
- ศูนย์ราชการ
- เขตอุตสาหกรรม
- ม.สงขลานครินทร์

- เขตอำเภอ
  - เขตจังหวัด
  - แนวเขตประเทศ
  - แม่น้ำ
  - ที่ตั้งอำเภอ
  - ที่ตั้งจังหวัด
- ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ กรมแผนที่ทหาร

สาขาวิชา การวางผังเมือง
ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่มา : จังหวัดระนอง

มาตราส่วน 0 5 10 20 กม.

24 ล้านบาทเศษแล้วซึ่งการเดินทางเข้าสู่ท่าเทียบเรือแห่งนี้ต้องผ่านเขตสุขาภิบาลปากน้ำโดยทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4004

5.2.5 การก่อสร้างท่าเทียบเรือเพื่อการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นท่าเทียบเรือขนาดเล็ก ในบริเวณอำเภอต่าง ๆ ริมฝั่งทะเลอันดามัน โดยในเบื้องต้นได้กำหนดก่อสร้างท่าเทียบเรือกาหยู หมู่ที่ 1 ตำบลราชกรูด อำเภอเมือง ใกล้เคียงบริเวณสนามบิน ซึ่งสำนักงานเลขานุการ กจภ. ได้ให้ความเห็นชอบโครงการเบื้องต้นแล้ว และท่าเทียบเรือสุดสาคร อำเภอกระบือ สำนักงานเลขานุการ กจภ. ได้สนับสนุนงบประมาณก่อสร้างปรับปรุงถนนเข้าสู่ท่าเทียบเรือปี 2538 จำนวน 7 ล้านบาทเศษ

5.2.6 การจัดตั้งเขตนิกมอุตสาหกรรมในพื้นที่สาธารณะประโยชน์ทุ่งละออง หมู่ 1 ตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง โดยในปี 2539 การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยจะทำการศึกษาวิเคราะห์โครงการ และจะเริ่มดำเนินการตามโครงการปี 2540

5.2.7 การจัดตั้งมหาวิทยาลัยในจังหวัดระนอง

ระยะสั้น- มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จัดทำโครงการร่วมกับวิทยาลัยเทคนิคระนอง เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรการโรงแรมและการท่องเที่ยวในปี 2538

- จัดตั้งศูนย์บริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในพื้นที่ หมู่ 1 ตำบลราชกรูด อำเภอเมือง เนื้อที่ 100 ไร่ ในปี 2539

ระยะกลาง จัดตั้งวิทยาลัยเขตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในพื้นที่ หมู่ 1 ตำบลนาคา กิ่ง อำเภอสุขสำราญ เนื้อที่ 2,000 ไร่

ระยะยาว จัดตั้งมหาวิทยาลัยในพื้นที่จังหวัดระนอง เปิดสอนในสาขาวิชา

- อุตสาหกรรมแปรรูปสัตว์น้ำ
- ชีววิทยาลัยทางทะเลและสิ่งแวดล้อม
- วิศวกรรมไฟฟ้า
- วิศวกรรมคอมพิวเตอร์
- การโรงแรมและการท่องเที่ยว

5.2.8 การจัดตั้งวิทยาลัยสารพัดช่างในพื้นที่ตำบลบางรี อำเภอเมือง จังหวัดระนอง ในปี 2539

5.2.9 การจัดตั้งก่อสร้างศูนย์ราชการระนองในเนื้อที่ 386 ไร่เศษ ในพื้นที่ ตำบลหงาว อำเภอเมือง จังหวัดระนอง และจัดให้มีศูนย์ราชการเพื่อปฏิบัติงานของหน่วยงานเจ้าท่าภูมิภาคที่ 5 สาขาระนอง และหน่วยเรือชุด สำนักงานประมงจังหวัด และหน่วยเรือตรวจ ศูนย์ควบคุมระบบบำบัดน้ำเสีย ทัศนสถานคิเด็กและเยาวชนรวมทั้งวิทยาลัยสารพัดช่าง

5.2.10 การพัฒนาเมืองชายแดน

- เสนอขอเป็นพื้นที่เป้าหมายการศึกษาแผนพัฒนาเมืองชายแดนของ สศช.

- ขอให้กระทรวงมหาดไทยและสศช. กำหนดแนวทางการพัฒนา จังหวัดระนองในแผน 8 ให้ชัดเจน

- ประโยชน์ที่ได้จากเมืองชายแดน

5.2.10.1 การพัฒนาโครงข่ายบริการพื้นฐาน ได้แก่

- โครงข่ายการจราจร คมนาคม ขนส่ง และการสื่อสารที่ เชื่อมโยงกับนานาชาติและประเทศเพื่อนบ้าน

- โครงสร้างพื้นฐานทางอุตสาหกรรม

- บริการพื้นฐานทางสิ่งแวดล้อม เพื่อแก้ไขมลภาวะทาง

น้ำ อากาศ ปรับปรุงอาคารระบายน้ำ

- การบริการเงินและธุรกิจการค้า

5.2.10.2 การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ฝีมือแรงงาน

5.2.10.3 การฟื้นฟูเมืองและพัฒนาคุณภาพชีวิต

5.2.10.4 การพัฒนาจะมีความเชื่อมโยงและสอดคล้อง

กับเมืองศูนย์กลางความเจริญในภูมิภาคหลักอื่น ๆ ของประเทศและนานาชาติ โดยเฉพาะประเทศ เพื่อนบ้าน

5.3 โครงการเกาะตะเตซูน (เกาะสนที่คนไทยเรียก) ในประเทศสหภาพพม่า

โครงการเกาะสนเป็นโครงการของเอกชน ที่ไปเช่าเกาะของประเทศสหภาพพม่า มีเนื้อที่รวมประมาณ 1 หมื่นไร่ จากรัฐบาลพม่า อายุในสัญญาจำกัด 30 ปี ด้วยเงื่อนไขเพื่อสร้างสถานที่พักตากอากาศ บริการนักท่องเที่ยวแบบครบวงจร ในโอกาสที่พม่าประกาศเปิดประเทศในปี 2539 ให้เป็นปีท่องเที่ยวประเทศพม่า (เดลินิวส์ วันศุกร์ที่ 23 กพ. พ.ศ. 2539 น. 32) สภาพพื้นที่ด้านทิศตะวันออกมีความลาดชันเล็กน้อย ส่วนทางทิศตะวันตกเป็นหน้าผาสูงชันในอดีตไม่มีคนอยู่อาศัย เริ่มเปิดให้บริการตั้งแต่ปลายปี 2538 ดำเนินการภายใต้ชื่อ อังคามันคลับเมียนมาร์ หรือในภาคภาษาไทย เรียกว่า โรงแรมอังคามัน คลับ เป็นโรงแรมระดับ 5 ดาว มีสิ่งอำนวยความสะดวกตามแบบรีสอร์ททั่วไป แต่ที่พิเศษคือ มีห้องเล่นการพนันพร้อมอุปกรณ์การเล่นหลากหลายชนิด เช่น สล็อตแมชชีน รูเล็ต คาบาวา ฯลฯ

อุปกรณ์การเล่นการพนันหลากหลายชนิดในอังคามันคลับยังไม่สมบูรณ์เต็มโครงการที่ผู้ลงทุนได้กำหนดไว้ แต่ในอนาคตอันใกล้ สถานที่แห่งนี้จะมีความสมบูรณ์เหนือกว่าบ่อนการพนัน เกินถึงไอแลนด์ ที่เปิดบริการอยู่ในประเทศมาเลเซีย

นอกจากนี้ผู้บริหารโรงแรมอันดามันคลับ ยังมีโครงการสร้างโรงแรมขนาดใหญ่ในตัวเมืองระนองเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่ไม่ต้องการพักบนเกาะสนพร้อมบริการระดับห้าดาวและบริการยานพาหนะที่จะเดินทางไปยังเกาะสนได้โดยสะดวกอีกด้วย (ดูแผนที่ที่ 4.9 ที่ตั้งเกาะสน)

ปัญหาของสุขาภิบาลปากน้ำ

เนื่องจากสุขาภิบาลปากน้ำเปรียบเสมือนเป็นศูนย์กลางธุรกิจหรือหัวใจของจังหวัดระนอง ดังนั้นธุรกิจการค้าต่าง ๆ ในตัวเมืองระนอง โดยเฉพาะการประมงแทบจะต้องพึ่งพาอาศัยสุขาภิบาลปากน้ำอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยสภาพภูมิประเทศ ของสุขาภิบาลปากน้ำเป็นที่ราบและภูเขา ตลอดจนเป็นป่าชายเลนบ้างบางส่วน มีแม่น้ำหลายสายมาบรรจบกัน จึงมีลักษณะทางภูมิศาสตร์เหมาะสมที่จะเป็นท่าเทียบเรือ, สะพานปลา, อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประมง

แต่การขยายตัวเพื่อทำธุรกิจหรือกิจการที่เหมาะสมก็เป็นไปด้วยความยากลำบากเพราะเป็นป่าสงวนแห่งชาติ จึงต้องมีการบุกรุกทำลายพื้นที่ป่าชายเลนตลอดจนป่าบกบริเวณรอบ ๆ สุขาภิบาลปากน้ำอย่างรวดเร็วและรุนแรง จึงก่อให้เกิดปัญหามากมาย ปัญหาต่าง ๆ ของสุขาภิบาลปากน้ำเป็นปัญหาที่ได้มาจากการสำรวจ, สังเกต, สัมภาษณ์บุคคลที่อาศัยอยู่ในเขตสุขาภิบาลปากน้ำทั้งในและนอกเขตสุขาภิบาล ตลอดจนเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง (ภาคผนวก ค.) สามารถแยกพิจารณาเป็น 2 หัวข้อ ๆ หลักได้ดังนี้

1. ปัญหาต่อชุมชน

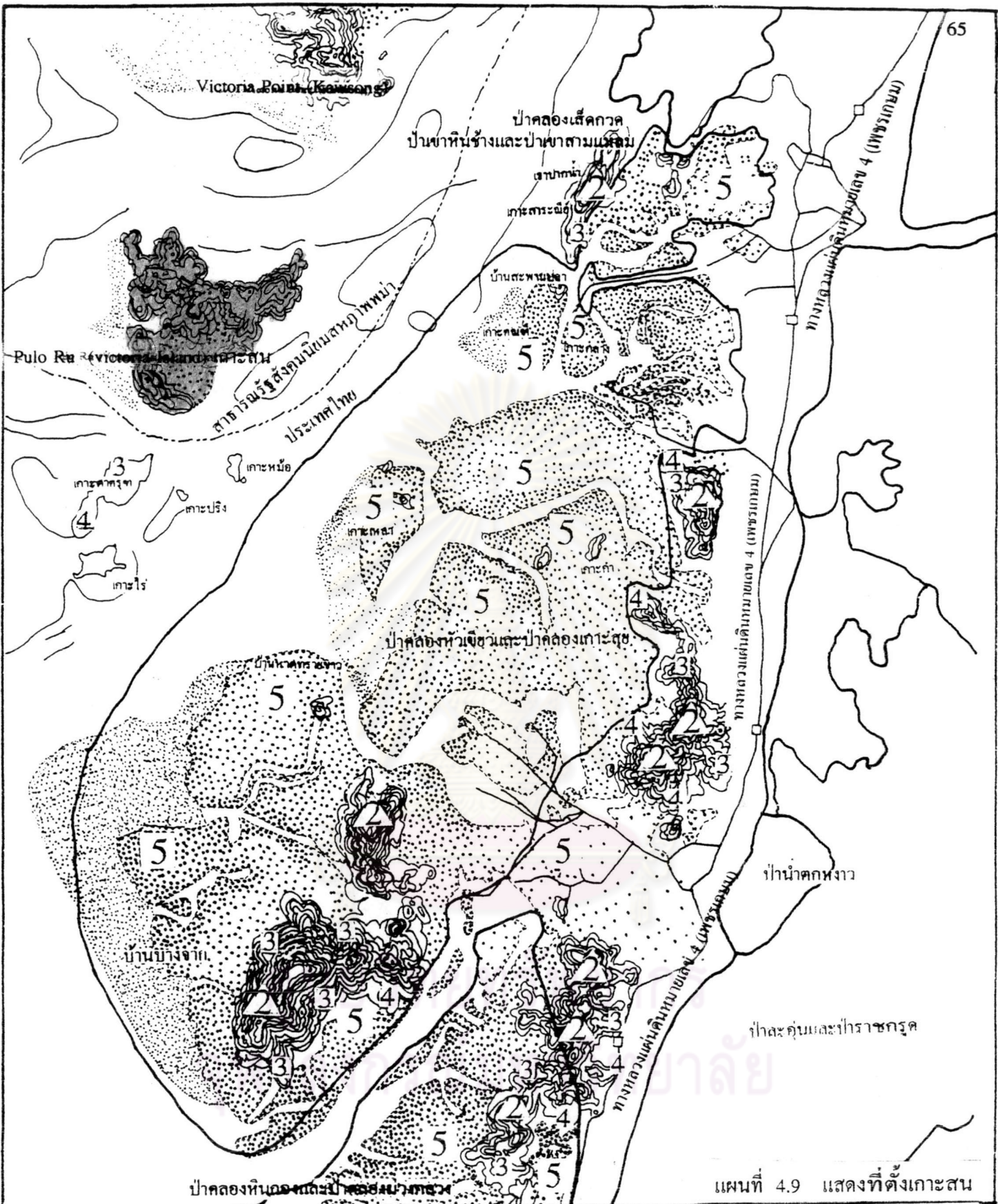
1.1 กายภาพ

1.1.1 ทรัพยากรแร่ธาตุหมด

ทรัพยากรธรรมชาติใกล้เขตของสุขาภิบาลปากน้ำในอดีตที่มีมากคือแร่ดีบุก มีการอนุญาตทำสัมปทานเหมืองแร่ดีบุกบริเวณเกาะกลางของบริษัทขอไฟโล่ย์จำกัดในอดีตจนถึงปัจจุบัน ทำให้ทรัพยากรแร่ดีบุกหมดไป กรมป่าไม้จึงไม่อนุญาตให้ต่อสัญญา ด้วยสาเหตุที่ว่าพื้นที่ไม่เหมาะสมต่อการทำเหมืองแร่ จึงทำให้ชุมชนต้องหันมายึดอาชีพใหม่แทนการเป็นคนงานขุดแร่ดีบุก ซึ่งในปัจจุบันพื้นที่บริเวณนี้เป็นบ้านเรือนพักอาศัย, แพปลา, โรงงานซ่อมเครื่องยนต์, โรงงานอุตสาหกรรมเกี่ยวข้องกับการประมง เป็นต้น

1.1.2 ในขณะนี้ บริเวณสุขาภิบาลปากน้ำได้รับผลกระทบจากคุณภาพน้ำทิ้งที่ไม่ดีพออย่างมาก เนื่องจากบริเวณสุขาภิบาลปากน้ำแห่งนี้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินสูงและเน้นหนักไปทางด้านอุตสาหกรรมหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการประมง จึงมีน้ำทิ้งจากที่ต่าง ๆ ถูกทิ้งลงในแม่น้ำ, ลำคลอง โดยไม่ได้รับการบำบัดก่อนแล้วจึงทิ้ง ถ้าปริมาณความสกปรกหรือสิ่งที่เป็นพิษอยู่ใน

แผนที่ 4.9 แสดงที่ตั้งเกาะसन

การวางแผนการใช้ที่ดินสวทช.ปากน้ำและพื้นที่ป่าชายเลนโดยรอบสวทช. อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

สาขาวิชา การวางผังเมือง ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	แผนที่ : แผนที่แสดงชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ชั้นที่ 1 - ชั้นที่ 5
	เครื่องหมาย ☐ เขตป่าเพื่อการอนุรักษ์ ☐ พื้นที่ภูเขา ☐ เขตป่าเพื่อเศรษฐกิจ ☐ พื้นที่ป่าชายเลน ☐ เขตพื้นที่ป่าที่เหมาะสมต่อการเกษตร ☐ พื้นที่ดินเลน
	ที่มา : กองจัดการที่ดินป่าสงวนแห่งชาติ กรมป่าไม้ มาตรการส่วน 1 : 100,000

น้ำที่นั่นไม่มากแล้ว ธรรมชาติก็สามารถรองรับและกำจัดสิ่งสกปรกเหล่านั้นได้เอง น้ำทิ้งจากประเภทของกิจกรรมส่วนใหญ่ที่มีอยู่จะมีดังนี้

1. น้ำทิ้งจากชุมชนและแพปลา
2. น้ำทิ้งจากการเพาะเลี้ยงชายฝั่ง (นากุ้ง)
3. น้ำทิ้งจากอุตสาหกรรม (เหมืองแร่)

สามารถสรุปผลได้ดังนี้ ตัวอย่างน้ำทิ้งที่เก็บมา ค่า BOD, TSS ที่เก็บมาจากบริเวณ ตลาดสดระนอง แพปลาสินไทย และสะพานปลาจังหวัดระนอง พบว่ามีค่าเกินมาตรฐานน้ำทิ้ง

บริเวณที่มีปัญหาคุณภาพน้ำทิ้งมากที่สุดคือ บริเวณสะพานปลาและบริเวณคลองยูงหน้าโรงฆ่าสัตว์ ซึ่งมีค่า BOD และ TSS สูงเกินค่ามาตรฐานหลายเท่าตัว (คณะวิศวกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ฯ, 2538)

1.1.3 ปัญหาเรื่องการระบายน้ำ เพราะบริเวณสุขาภิบาลปากน้ำ ไม่มีระบบท่อระบายน้ำที่ดีพอ เมื่อฝนตกลงมา ทำให้น้ำขัง และทำให้เกิดความเสียหายแก่ถนนเป็นอย่างมาก ส่วนบริเวณป่าชายเลนโดยรอบสุขาภิบาลที่ถูกบุกรุกไม่มีระบบท่อระบายน้ำเลย ระบบโครงข่ายคมนาคมก็เป็นถนนลูกรัง เมื่อฝนตก ก็มีน้ำขัง และน้ำทิ้งจากชุมชนส่วนมากจะทิ้งลงสู่แม่น้ำโดยตรงและเททิ้งบริเวณถนนลูกรัง ก่อให้เกิดปัญหาต่อสุขภาพและอนามัยของชุมชน

1.1.4 ปัญหาขยะมูลฝอย การกำจัดขยะมูลฝอย ในเขตสุขาภิบาลมีการจัดระบบการบริการจัดเก็บขยะมูลฝอยจากข้อมูลการสำรวจเมื่อปี พ.ศ. 2538 ดังนี้ (คูตารางที่ 4.3)

รถยนต์เก็บขยะมูลฝอย 1 คัน

ถังรองรับขยะมูลฝอย 155 ถัง

ปริมาณขยะมูลฝอยที่จัดเก็บ 10,950 ลูกบาศก์เมตร

(รายงานประจำปีของสุขาภิบาลปากน้ำ จ.ระนอง, 2538)

เนื่องจากพื้นที่ที่ถูกบุกรุก เป็นพื้นที่ที่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติสุขาภิบาลปากน้ำ ไม่สามารถดำเนินการเก็บขยะได้ จึงก่อปัญหา การทิ้งขยะไม่เป็นที่เป็นทางหรือทิ้งขยะลงบนถนนเพื่อถมถนน และก่อความรำคาญตลอดจนสุขภาพอนามัยของชุมชนเป็นอย่างมาก

1.1.5 มีการตื่นเงินของแม่น้ำลำคลอง

Hussain, 1975 รายงานว่า สภาพการณ์ตื่นเงินของปากแม่น้ำ จังหวัดระนอง ที่ต.ปากน้ำ เกิดจากการทำเหมืองแร่บริเวณต้นน้ำ โดยมีประมาตตะกอนเฉลี่ย 0.043 ล้านตัน/ปี ซึ่งมากเพียงพอที่จะก่อให้เกิดปัญหาการเดินเรือบริเวณปากแม่น้ำ ผลการวิเคราะห์การเคลื่อนที่ของตะกอนชายฝั่งเนื่องจากคลื่น โดย Hussain, 1975 สรุปว่า คลื่นไม่มีอิทธิพลมากนักต่อการเคลื่อนที่ของตะกอนชายฝั่ง (คณะวิศวกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ฯ, 2538)

ตารางที่ 4.3 แสดง ปริมาณขยะในเขตสุขภาพิบาลปากน้ำ

พ.ศ.	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)	ปริมาณขยะ มูลฝอย(ลบ.ม)	ปริมาณขยะเฉลี่ย (กก./คน./วัน)
2519	869	764	1633	500	1
2520	869	764	1633	500	1
2522	1492	1175	2667	500	1
2523	1587	1246	2833	621	1
2524	1762	1553	3315	910	1
2525	1545	1365	2910	600	1
2526	1837	1558	3395	910	1
2527	2090	1689	3779	1010	1
2528	2101	1680	3781	998	1
2529	2153	1722	3875	1088	1
2530	2279	1710	3989	1179	1
2531	2174	1807	3981	1237	1
2532	2136	1887	4023	1295	1
2533	2170	1884	4054	13140	9
2534	2207	1969	4176	13180	9
2535	2207	1969	4176	14160	9
2536	2248	2004	4252	14260	9
2537	2251	1997	4248	15480	10
2538	2256	1998	4254	10950	7
2539	2584	2256	4840	13434	9
2540	2651	2319	4970	14282	9
2541	2718	2382	5100	15130	10
2542	2785	2445	5230	15977	10
2543	2852	2508	5360	16825	11
2544	2919	2571	5490	17673	11
2545	2986	2634	5620	18520	12
2546	3053	2697	5751	19368	12
2547	3120	2760	5881	20216	13
2548	3187	2824	6011	21063	13
2549	3254	2887	6141	21911	14
2550	3321	2950	6271	22758	14
2551	3388	3013	6401	23606	15
2552	3455	3076	6531	24454	16
2553	3522	3139	6661	25301	16
2554	3589	3202	6792	26149	17
2555	3656	3265	6922	26997	17
2556	3723	3328	7052	27844	18
2557	3790	3392	7182	28692	18
2558	3857	3455	7312	29540	19
2559	3924	3518	7442	30387	19

หมายเหตุ : ปี พ.ศ. 2521 ไม่มีข้อมูล

ตัวอักษรหนาและเอนแสดงถึงตัวเลข
ที่ได้จากการคำนวณเพราะไม่มีข้อมูล

จากการศึกษากระแสน้ำและการเคลื่อนที่ของของเสีย ด้วยแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ได้ข้อสรุปบริเวณ ต. ปากน้ำ อ.เมือง จ.ระนอง ดังนี้

1. กระแสน้ำในคลองซึ่งมีกำลังแรงทำให้ของเสียในบริเวณนี้มีแนวโน้มแพร่กระจายออกสู่ทะเลเปิดทางทิศใต้ในขณะน้ำลง

ข้อดีคือ มีการชะล้างของเสียที่เป็นพวกละลายน้ำได้ (dissolved solid) ทำให้มีการสะสมตัวของเสียเหล่านี้ในแม่น้ำน้อย

ข้อเสียคือ ในกรณีที่เป็นพวกขยะที่เป็นของแข็ง หรือ Solid Waste อาจถูกพัดพาสู่ทะเลเปิดได้ ทำให้ยากต่อการกำจัดได้ในภายหลัง

2. ของเสียที่ทิ้ง ณ จุดห่างจากปากแม่น้ำ 5 กิโลเมตร ของคลองระนอง มีแนวโน้มสะสมตัวอยู่ในแม่น้ำ โดยเฉพาะขยะ หากทิ้ง ณ จุดนี้จะสะสมอยู่ในแม่น้ำ ทำให้เกิดปัญหาต่อทัศนียภาพและการเดินเรือ การสำรวจภาคสนามพบว่าปัญหานี้ อยู่ในสภาพวิกฤต

3. จากการสำรวจเบื้องต้นไม่พบการเพาะเลี้ยงในบริเวณนี้สภาพน้ำเสียจึงไม่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจด้านการเพาะเลี้ยง อย่างไรก็ตามปัญหาการตื่นเงิน บริเวณปากแม่น้ำเป็นปัญหาเร่งด่วน (คณะวิศวกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ฯ, 2538)

1.2 เศรษฐกิจ

1.2.1 ด้านเกษตรกรรม ประชาชนในพื้นที่เขตสุขาภิบาลปากน้ำและโดยรอบส่วนใหญ่มีอาชีพทำการเกษตรในด้านการประมง เช่น การประมงน้ำตื้น, การประมงน้ำลึก เป็นต้น แต่กิจการเหล่านี้ ต้องการพื้นที่เพิ่มเพื่อขยายกิจการและผลผลิตให้ได้ในปริมาณมาก เพื่อฐานะเศรษฐกิจที่ดีขึ้นของตนเองและครอบครัว จึงมีการขยายพื้นที่เพื่อทำการเกษตรเพิ่มขึ้นไป (ชาวบ้านที่อาศัยอยู่บนเกาะคณสี, วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2539) เช่น ทำสะพานปลาเพิ่มขึ้น, ขยายพื้นที่ทำเกษตร เช่น ขยายบ่อเลี้ยงกุ้ง รุกกล้าเข้าไปในป่าชายเลนและป่าบก

1.2.2 ด้านอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมที่เกิดขึ้นบริเวณสุขาภิบาลปากน้ำในอดีตเป็นอุตสาหกรรมเกี่ยวกับเหมืองแร่ดีบุก แต่ในปัจจุบัน อุตสาหกรรมที่เกิดขึ้นเป็นอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประมง เช่น โรงงานทำน้ำแข็ง, โรงงานปลาป่น, การต่อเรือ, ซ่อมเครื่องยนต์, การค้าขายส่ง เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ ต้องการสาธารณูปโภคและสาธารณูปการขั้นพื้นฐาน เช่น ไฟฟ้า, ประปา, โทรศัพท์, การจราจรภายในและภายนอกเพื่อความสะดวกในการเข้าถึงและดำเนินงาน, ระบบการระบายน้ำ, การเก็บขยะมูลฝอย, บิมน้ำมัน เป็นต้น ซึ่งทางเขตปกครอง เช่น สุขาภิบาล หรือ จังหวัดไม่สามารถให้บริการได้ เพราะพื้นที่เหล่านั้น เป็นพื้นที่ที่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติจึงทำให้กิจการเหล่านี้ไม่ค่อยเจริญเติบโตเท่าที่ควร ทางฝ่ายเอกชนต้องลงมือทำเองทั้งหมด

1.2.3 ด้านการค้าและการบริการ พื้นที่สุขาภิบาลปากน้ำจะมีการค้าปลีกสำหรับคนที่อยู่อาศัยในพื้นที่ (ส่วนใหญ่เป็นชาวพม่า) เช่น ร้านขายของเบ็ดเตล็ด, เสื้อผ้า, อาหาร,

รองเท้า เป็นต้น การค้าส่ง เช่น การประมูลปลา, กุ้ง, ปู, หอย ฯลฯ ที่นำมาขึ้นบริเวณสะพานปลาในเขตสุขาภิบาลปากน้ำ ส่วนการบริการถือได้ว่า เป็นจุดที่สำคัญรองมาจากเทศบาลเมืองที่เดียว สังเกตได้จากธนาคารที่มีถึง 3 แห่ง, ร้านขายทอง 5 แห่ง, ซูเปอร์มาร์เก็ต 1 แห่ง, ปั้มน้ำมัน 3 ปั้ม, อยู่ต่อเรือมีจำนวนมากถึง 3 แห่งในจังหวัดระนองมี 6 แห่ง เป็นต้น

นอกจากนั้น พื้นที่ใกล้เคียงก็จะมีร้านอาหาร, คาราโอเกะ, สถานีตำรวจนครบาลปากน้ำ ฯลฯ จึงสามารถกล่าวได้ว่า สุขาภิบาลปากน้ำเป็นส่วนสำคัญหรือส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของจังหวัดได้เลยทีเดียว เพราะเศรษฐกิจของจังหวัดระนองส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับ การประมง (ตัวแทนหอการค้าจังหวัดระนอง, วันที่ 9 พฤศจิกายน 2538)

ปัญหาของการค้าและบริการ คือ พื้นที่สำหรับการขยายตัวไม่มีหรือห่างไกล ไม่เหมาะสมแก่การประกอบการ ดังนั้น ความหนาแน่นของอาคารสำหรับทำธุรกิจการค้าจึงมีสูงมาก ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาการจราจรภายในและภายนอกตามมาด้วย

1.2.4 การท่องเที่ยว ถือว่าการท่องเที่ยวในเขตสุขาภิบาลปากน้ำและบริเวณพื้นที่โดยรอบ สามารถส่งเสริมให้เจริญเติบโตได้ เพราะมีอุทยานเจ้าเมือง, รีสอร์ทจันทร์สมชารา, ร้านอาหารทะเล, ท่าเทียบเรือของเอกชนสำหรับเช่าเรือไปตกปลา หรือท่องเที่ยวไปตามเกาะเล็กเกาะน้อยต่าง ๆ แม้แต่ท่าเทียบเรือที่จะเดินทางไปยังเกาะสนเพื่อไปท่องเที่ยว โรงแรมอันดามันคลับที่เป็นโรงแรมระดับห้าดาว หรือเกาะสองของพม่าเพื่อไปชมดูสภาพบ้านเมืองประเพณีวัฒนธรรมหรือจับจ่ายซื้อของที่ผลิตในประเทศสหภาพพม่า ซื้อสินค้าราคาถูกที่ไม่ต้องเสียภาษี เช่น เหล้าต่างประเทศ, บุหรี่ เป็นต้น ก็ต้องลี้วนแต่ต้องผ่านหรือตั้งอยู่ในเขตสุขาภิบาลปากน้ำทั้งสิ้น

จากปัญหาที่ได้กล่าวมาแล้วเรื่องพื้นที่และสาธารณูปโภคสาธารณูปการที่ไม่เพียงพอต่อการบริการ นอกจากนั้นการท่องเที่ยวยังประสบกับปัญหาสภาพแวดล้อมเป็นพิษเนื่องมาจากการท่องเที่ยวอีก เช่น ขยะ, พลาสติก, การทำลายต้นอ่อนของป่าโดยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เช่น ดึงต้นอ่อนเล่น,ทิ้งขยะกีดขวางการเจริญเติบโต, น้ำทิ้งน้ำเสียจากการอุปโภคบริโภคโดยไม่รับการบำบัดมาก่อน เป็นต้น

1.2.5 การเงินการคลัง สุขาภิบาลปากน้ำมีพื้นที่ประมาณ 2.08 ตร.กม. ซึ่งครอบคลุมพื้นที่น้ำไว้ด้วย ดังนั้นการเก็บภาษีอากรต่างๆ จึงทำได้เฉพาะเขตของสุขาภิบาลเท่านั้นในขณะที่รอบ ๆ สุขาภิบาลมีตึกแถวหรือธุรกิจการค้าบริการที่ดินที่ต้องเสียภาษีก็ไม่ได้เก็บเพราะไม่อยู่ในเขตสุขาภิบาลดังกล่าว อีกทั้งไม่ได้ของอนุญาตใช้ประโยชน์จากรถมป่าไม้ด้วย เพราะฉะนั้น พื้นที่บุกรุกเหล่านั้นจึงไม่จำเป็นต้องเสียภาษี จึงทำให้สุขาภิบาลปากน้ำมีรายได้น้อยกว่าที่ควรจะเป็นเพราะจัดเก็บตามขอบเขตของสุขาภิบาลเท่านั้น

1.2.6 การค้าชายแดน เนื่องจากเศรษฐกิจส่วนใหญ่ของจังหวัดระนองมาจากการค้าขายทำธุรกิจกับประเทศสหภาพพม่า ยกตัวอย่างคือ ประเทศไทยส่งออกสินค้าในรูปสินค้า

คำอุปโลกนปริกษ เช่น ผงชูรส ,ผงซักฟอก, นมข้น, อาหารกึ่งสำเร็จรูป (มาม่า, ไวไว ฯลฯ), เสื้อผ้าสำเร็จรูป, พืชผักผลไม้ ฯลฯ (นายจ้างชาวพม่า, วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2539)

แต่ประเทศสหภาพพม่าส่งออกสินค้ามายังประเทศไทยในรูปของทรัพยากรธรรมชาติที่เราขาดแคลน เช่น ไม้, แร่ธาตุ (เครื่องประดับ โดยเฉพาะพลอย) ,มุก เป็นต้น ผลปรากฏว่า ไทยได้ดุลการค้ามากจากสินค้าส่งออก

นอกจากนั้นประเทศสหภาพพม่ายังให้สัมปทานแก่วัสดุประมงให้สามารถไปจับสัตว์น้ำในเขตน่านน้ำของประเทศพร้อมกันนั้นธุรกิจการค้ายังขยายตัวไปถึงเมืองหลวงของประเทศสหภาพพม่า คือ เมืองย่างกุ้ง สังเกตได้ตอนที่ประเทศพม่าปิดพรมแดนทำให้ยอดสินค้าส่งออกของเราตกลงอย่างรวดเร็วและรุนแรง ส่งผลให้นักธุรกิจนักลงทุนทั้งหลายไม่กล้ามาลงทุนในจังหวัดเพราะกลัวเรื่องปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงนั่นเอง

(ตัวแทนหอการค้าจังหวัดระนอง, วันที่ 9 พฤศจิกายน 2538)

1.3. ด้านสังคม

1.3.1 การศึกษา ส่วนมากจะกระจุกตัวอยู่ในตัวเมือง เพราะว่เศรษฐกิจขึ้นอยู่กับ การประมง จึงต้องการแรงงานในการทำประมงเป็นจำนวนมาก รวมทั้งแรงงานในสถานบริการต่าง ในตัวเมือง เช่น ลูกจ้างในร้านค้า เป็นต้น ประกอบกับประชากรชาวไทยที่อยู่ในจังหวัดมีน้อยและไม่ต้องการประกอบอาชีพประมงและรับจ้างเพราะได้ค่าแรงน้อย ส่วนใหญ่จะอพยพเข้าไปประกอบอาชีพในกรุงเทพมหานคร จึงมีการอนุญาตให้ชาวพม่าสามารถเข้ามารับจ้างเป็นลูกเรือประมงและเป็นลูกจ้างในสถานประกอบการค้าต่าง ๆ จึงส่งผลให้บุตรหลานของแรงงานเหล่านี้ เข้าศึกษาในระดับประถมศึกษาในฝั่งประเทศไทย ในขณะที่เดียวกันการแก้กฎหมายบุคคลที่มีพ่อแม่เป็นคนสัญชาติต่างชาติถึงจะมากลอบบุตรในประเทศไทย บุตรก็จะไม่ได้รับสัญชาติของประเทศไทย แต่จะถือสัญชาติตามประเทศของตน จึงก่อให้เกิดปัญหาตามมามากมาย เช่น ปัญหาการว่างงานของแรงงานชาวไทย, ปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน, ปัญหาความมั่นคง ฯลฯ และเมื่อทางประเทศสหภาพพม่าประกาศปิดพรมแดน เศรษฐกิจของจังหวัดระนองก็ตกต่ำลง

สถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตสุขาภิบาลปากน้ำมีเพียงแห่งเดียวคือ “โรงเรียนปากน้ำ” จากข้อมูลการสำรวจของศึกษาธิการจังหวัดระนองเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2539 ปรากฏว่า มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 221 คน แยกประเภทเป็นนักเรียนชายจำนวน 129 คน นักเรียนหญิงจำนวน 92 คน จำนวนครู 17 คน แยกประเภทเป็นครูชายจำนวน 4 คน ครูหญิงจำนวน 13 คน จำนวนห้องเรียนทั้งหมด 11 ห้อง คิดเป็นอัตราเฉลี่ยระหว่างครูต่อนักเรียน 13 : 1 และอัตราระหว่างนักเรียนต่อห้อง 20 : 1 โรงเรียนแห่งนี้เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาล-มัธยมศึกษาปีที่ 3 (ศึกษาธิการจังหวัดระนอง, 2539) ดังนั้น การศึกษาของสุขาภิบาลปากน้ำสูงสุดจึงมีแค่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเท่านั้น ถ้าต้องการให้ลูกหลานศึกษาในชั้นสูงต่อไปต้องให้บุตรหลานเดินทางเข้าไปศึกษา

ต่อในตัวจังหวัดระนองซึ่งจะลำบากในการเดินทางไป-กลับ เพราะคนไทยที่อาศัยอยู่ในเขต
สุขาภิบาลส่วนมากจะอยู่บนเกาะ

1.3.2 การสาธารณสุข ในเขตสุขาภิบาลปากน้ำมีสถานอนามัยที่อยู่บน
เกาะคณทิแห่งเดียวเท่านั้น ซึ่งถ้ามีเหตุการณ์บาดเจ็บร้ายแรงต้องส่งเข้ามายังตัวจังหวัด คือ
โรงพยาบาลประจำจังหวัดระนอง ถ้าเหตุการณ์เกิดขึ้นบนเกาะตอนกลางคืนอาจจะทำให้ไม่ทันจน
อาจถึงแก่เสียชีวิตได้

1.3.3 สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ

ในเรื่องการไฟฟ้ามีการจำหน่ายไฟฟ้าในเขตสุขาภิบาลรับช่วงมาจาก
ไฟฟ้าภูมิภาค มีบริการไฟฟ้าแสงสว่างสาธารณะ 127 ดวง (รายงานประจำปีของสุขาภิบาลปากน้ำ
จ.ระนอง, 2538) ซึ่งไม่เพียงพอต่อความต้องการ นอกจากนี้ชาวบ้านบางส่วนใช้วิธีปั่นไฟใช้กันเอง

การประปาในเขตสุขาภิบาลรับมาจากการประปาภูมิภาค มีคุณภาพ
ไม่ดี มีตะกอน และขาดแคลนในฤดูแล้ง จึงมีการใช้น้ำบาดาลในการอุตสาหกรรมกันมาก

การกำหนดจุดเตรียมดับเพลิงจากข้อมูลในปีพ.ศ. 2538 มีทั้งหมด 12
จุด (รายงานประจำปีสุขาภิบาลปากน้ำ จ.ระนอง, 2538)

ด้วยสาเหตุที่ว่าพื้นที่สุขาภิบาลปากน้ำซ้อนทับอยู่ในเขตป่าสงวน
แห่งชาติ ดังนั้น บรรดาสาธารณูปโภคและสาธารณูปการต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วจะเข้าไปบริการได้
โดยสะดวกตามกฎหมายคือจะต้องมีบ้านเลขที่และมีที่ดินรองรับ ดังนั้น ชาวบ้านหรือประชาชนที่
อาศัยอยู่ในเขตสุขาภิบาล ตลอดจนผู้บุกรุกป่าชายเลนบริเวณรอบ ๆ ก็ดำเนินการก่อสร้างบ้านเรือน
ตึกอาคารถาวรพร้อมกับยื่นขอบ้านเลขที่ต่ออำเภอหรือเขตการปกครองของตน เมื่อได้บ้านเลขที่แล้ว
ประชาชนก็นำไปยื่นขอสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานต่างๆ เช่น ไฟฟ้า, ประปา, โทรศัพท์ เป็นต้น

ส่วนมากแล้วพื้นที่ของเขตสุขาภิบาลปากน้ำแห่งนี้จะอยู่ไกลเกินเขต
บริการของสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานเหล่านั้นก็หมายความว่าถ้าชาวบ้านต้องการก็ต้องออกค่าใช้จ่าย
ในการนำสาธารณูปโภคเข้าไปในพื้นที่ของตน เช่น ค่าเดินสายไฟ, เสายไฟ, ท่อน้ำประปาหลัก, สาย-
โทรศัพท์ หลัก, ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ฯลฯ

จนถึงในปัจจุบัน บรรดาสาธารณูปโภคสาธารณูปการเหล่านี้ก็ยังไม่
เพียงพอต่อความต้องการทั้งในปัจจุบันและอนาคตได้ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณนี้จึงมักจะ
ประสบปัญหาเกี่ยวกับความจำเป็นขั้นพื้นฐานมาก

1.3.4. การบริหารการปกครอง สุขาภิบาลปากน้ำจะครอบคลุมพื้นที่ 3 หมู่-
บ้าน ดังที่ได้กล่าวไปแล้ว พื้นที่การปกครองประมาณ 2.08 ตารางกิโลเมตร การบริหารก็ทำไม่ได้
สะดวกเท่าที่ควร เพราะส่วนใหญ่เป็นเขตพื้นที่ในป่าสงวนแห่งชาติ

1.3.5. โครงการพัฒนาของรัฐและเอกชน เนื่องจากเขตพื้นที่สุขาภิบาลปากน้ำและพื้นที่โดยรอบยกเว้นทิศตะวันออก, ที่เป็นตัวเมืองระนอง นอกนั้นส่วนมากอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติจึงทำให้โครงการพัฒนาต่าง ๆ ทั้งของภาครัฐบาลและเอกชนเมื่อจะกระทำโครงการใด ๆ ต้องขออนุมัติจากกรมป่าไม้ก่อน ซึ่งมักจะติดขัด เรื่องกฎหมายป่าไม้หรือโดยเฉพาะอย่างยิ่งป่าสงวนแห่งชาติคลองหัวเขี้ยวและป่าคลองเกาะสุย เป็นป่าประเภทชายเลนเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งจะมีปัญหาเกี่ยวกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อ วันที่ 23 กรกฎาคม 2534 ที่ห้ามไม่ให้กระทำการใด ๆ ในเขตป่าชายเลน ดังนั้นโครงการพัฒนาทั้งของรัฐบาลและเอกชน ซึ่งจะเกิดในบริเวณสุขาภิบาลปากน้ำหรือพื้นที่รอบ ๆ จึงวุ่นวายยุ่งยากจนถึงขนาดที่ทำได้ไม่ได้หรือหลบเลี่ยงไปทำที่อื่น เป็นต้น ซึ่งจะทำให้เสียต้นทุนและค่าใช้จ่ายสูงตลอดจนไม่ได้รับผลตอบแทนตามที่คาดหวังไว้จึงทำให้โครงการเหล่านี้ไม่เกิดขึ้นเพื่อสร้างความเจริญเติบโตให้สุขาภิบาลปากน้ำหรือแก่จังหวัดระนอง (เงินศักดิ์ วิชาวุฒิพงษ์, วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2539)

1.3.6. อื่น ๆ

1.3.6.1 แรงงาน

แรงงานที่ จังหวัดระนองส่วนใหญ่ จะเข้ามาทำงานในกรุงเทพมหานครหรือทำงานในตัวจังหวัดที่ใหญ่ ๆ เช่น จ. สุราษฎร์ธานี, จ. สงขลา, จ. ภูเก็ต เป็นต้น นอกจากนี้ ชาวระนองนิยมประกอบอาชีพค้าขาย

บริเวณสุขาภิบาลปากน้ำ แรงงานเกือบจะทั้งหมดเป็นแรงงานพม่า (สุวิทย์ ควระเดชะคุปต์, วันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2539) เพราะอาชีพส่วนใหญ่ คือ อาชีพลูกเรือ, รับจ้างตามร้านค้าสถานบริการต่าง ๆ เป็นต้น ชาวพม่าอพยพเข้ามาเมือง เนื่องจากค่าจ้างแรงงานในฝั่งไทยสูงกว่าค่าจ้างแรงงาน ดังนั้นชาวพม่าจึงนิยมมารับจ้างในจังหวัดระนองกันมาก นอกจากจะเป็นหัวหน้าครอบครัวที่เป็นผู้ชายจะเข้ามารับจ้างก่อนแล้ว เมื่อได้แหล่งงานที่มั่นคงและที่อยู่ที่เหมาะสมแล้วก็จะลักลอบนำครอบครัวของตนเองเข้ามาอยู่อาศัยด้วย ซึ่งเป็นการผิดกฎหมายและมาแย่งใช้สาธารณูปโภคและสาธารณูปการของคนไทยอีกด้วย

แต่ก็เป็นเรื่องจำเป็น เพราะจังหวัดระนองมีประชากรน้อยและไม่นิยมทำงานที่ต้องใช้แรงงาน เช่น ลูกเรือ, ลูกจ้างในร้านค้า, ทำงานบ้าน เป็นต้น นอกจากนั้นยังเป็นที่นิยมและต้องการของนายจ้างเพราะค่าจ้างแรงงานชาวพม่าถูก อดทน ทำงานหนัก ไม่บ่นหรือมีข้อต่อร้องเรียกร้องมาก (นายเจ้าชาวพม่า, วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2539) เพราะบางคนเข้ามาโดยผิดกฎหมายจึงไม่กล้าเรียกร้อง จึงก่อให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมา เช่น วัฒนธรรมเริ่มเปลี่ยนแปลง, ระบบสังคม, การใช้ภาษา, อาชญากรรม ฯลฯ

ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ก็ไม่ได้รับการแก้ไขจากเจ้าหน้าที่ได้อย่างเต็มที่ เพราะเป็นชุมชนของชาวพม่าเป็นส่วนใหญ่มีปัญหาในเรื่องการสื่อสารและความยุ่งยากมาก

มายหลายประการซึ่งถ้าเจ้าหน้าที่ยื่นมือเข้าไปเกี่ยวข้องอาจจะส่งผลถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินได้

1.3.6.2 กรรมสิทธิ์ที่ดิน

บริเวณเกาะกลางมีชุมชนอาศัยอยู่อย่างหนาแน่นโดยเฉพาะชาวพม่า แต่ถาวรวัตถุต่าง ๆ เช่น ดึกแถว, โรงงาน, แพลลา, บ้านเรือนต่าง ๆ เป็นของคนไทยทั้งสิ้น โดยไม่มีเอกสารสิทธิ์เพราะพื้นที่นี้เป็นพื้นที่ที่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติประเภทป่าชายเลน ซึ่งมีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อ 23 กรกฎาคม 2534 ใจความสำคัญว่า “ห้ามประกอบกิจการใด ๆ อย่างเด็ดขาดในพื้นที่ป่าชายเลน” (บรรจบ ปาณะศรี, วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2538)

ประชาชนที่อยู่อาศัยในบริเวณสุขาภิบาลปากน้ำส่วนใหญ่และที่บุกรุกเข้าไปในป่าชายเลนก็ทราบว่าตนเองทำผิดกฎหมายและอยู่ในพื้นที่ที่เป็นป่าสงวนแห่งชาติ แต่พวกเขาก็อยู่กันมานานและก่อสร้างบ้านเรือนสืบทอดต่อกันมาเรื่อย ๆ จนในที่สุดป่าก็หมดไปและยากที่จะแก้ไขกลับคืนมาเหมือนดังเดิมได้อีก หรือถ้าฟื้นฟูก็จะใช้งบประมาณสูงและสูญเสียเวลามาก

ประชาชนเหล่านั้นต้องการมีกรรมสิทธิ์ที่ดินเป็นของตนเองเพื่อความมั่นคงในอนาคตในเรื่องการลงทุนหรือการประกอบอาชีพต่อไป แต่กรมป่าไม้ก็ไม่สามารถดำเนินการได้เพราะเรื่องการขออนุญาตเหล่านี้จะต้องผ่านคณะรัฐมนตรีพิจารณาหลายขั้นตอนซึ่งทำให้ชักช้า และเรื่องราวกีฬาราคาซังดำเนินมาเรื่อย ๆ จนถึงปัจจุบัน ก็ไม่สามารถแก้ไขอะไรได้เลย

1.3.6.3 นโยบายรัฐบาล มีสาเหตุสำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ นโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับเรื่องกรรมสิทธิ์ที่ดินในป่าสงวนแห่งชาติไม่แน่นอนชัดเจนและเด็ดขาด ทำให้พนักงานเจ้าหน้าที่ในระดับปฏิบัติการปฏิบัติตัวลำบาก (บรรณรักษ์ เสริมทอง, วันที่ 13 เมษายน 2539) เพราะต้องอยู่ในพื้นที่และคอยรับคำสั่งจากเบื้องบน ซึ่งในทางทฤษฎีหรือนโยบายที่รับมามากจะนำมาใช้ในทางปฏิบัติไม่ค่อยได้ รวมทั้งปัญหาในเรื่องงบประมาณในการทำงานด้วย เพราะมีงบประมาณน้อยและทางรัฐบาลไม่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องนี้เท่าไรนัก เพราะมันเป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อนมีผลกระทบอย่างรุนแรงด้วยกันหลายฝ่าย

1.3.6.4 ขาดความเข้าใจกันระหว่างเจ้าหน้าที่กับประชาชน เนื่องจากประชาชนไม่มีที่ทำกิน ดังนั้นจึงบุกรุกจับจองพื้นที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติโดยความไม่รู้หรือถึงรู้ก็ต้องทำเพราะไม่มีอาชีพอื่นทำ (กอบชัย ประกอบชาติ, วันที่ 13 เมษายน 2539) ในขณะที่เดียวกันเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องหลายฝ่ายก็ไม่พยายามทำความเข้าใจกับชาวบ้านสร้างความเชื่อมั่นและศรัทธาต่อชาวบ้านและมักจะทำให้ชาวบ้านหวาดกลัว จึงเกิดการขัดแย้งกันอยู่เสมอ

1.3.6.5 ขาดการประสานงานกันระหว่างเจ้าหน้าที่ระดับกรมและกระทรวง ยกตัวอย่างเช่น กรมป่าไม้กับกรมที่ดิน การประสานงานกันมีน้อยหรือสับสนเพราะมาตราส่วนของแผนที่หรือภาพถ่ายทางอากาศไม่ละเอียดพอจึงทำให้เกิดความขัดแย้งกันในเรื่องที่ดินบริเวณริมหรือขอบของเขตป่าสงวนอยู่เสมอ หรือกรมป่าไม้กับกรมประมง กรมป่าไม้ต้องการรักษาพื้นที่ป่าทั้งหมดทั่วประเทศให้ได้ 40% ของพื้นที่ประเทศในขณะที่นโยบายของกรมประมงต้องการเพิ่มปริมาณการส่งออกกุ้งกุลาดำให้เพิ่มมากขึ้นนั้นหมายความว่าต้องสร้างนาุ้งเพิ่มขึ้นโดยทำลายพื้นที่ป่าลงนั่นเอง (ตัวแทนหอการค้าจังหวัดระนอง, วันที่ 9 พฤศจิกายน 2538)

1.3.6.6 ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศระหว่างไทยกับสหภาพพม่า เพราะไทยกับสหภาพพม่ามีเขตชายแดนติดต่อกันเป็นแนวยาวตั้งแต่ภาคเหนือที่จังหวัดจระดภาคใต้ที่จังหวัดระนอง และเปิดจุดผ่านแดนอย่างเป็นทางการหลายจุดแต่เมื่อจุดผ่านแดนจุดหนึ่งจุดใดเกิดปัญหา สหภาพพม่ามักจะแก้ไขปัญหา โดยการปิดพรมแดนตลอดทั้งประเทศทำให้เกิดความเดือดร้อนวุ่นวายทางด้านเศรษฐกิจ, สังคมและความมั่นคงของประเทศเสมอ

1.3.6.7 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุนของนักลงทุน เนื่องจากทำเลที่ตั้งของสุขาภิบาลปากน้ำและป่าชายเลนโดยรอบ เป็นพื้นที่ที่เหมาะสมในการเป็นท่าเทียบเรือ แพลลาจัดตั้งโรงงานอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประมง เพราะใกล้แหล่งวัตถุดิบ ค่าขนส่งถูก ค่าจ้างแรงงานถูก (ชาวพม่า) เป็นต้น นอกจากนั้น ยังมีทำเลที่ตั้งอันเหมาะสมที่จะเป็นสถานบริการทางด้านการค้าปลีกค้าส่ง หรือการบริการ เช่น โรงแรม สถานเริงรมย์ อื่น ๆ

2. ปัญหาต่อป่าชายเลน

2.1 พื้นที่ป่าชายเลนลดลง เพราะพื้นที่รอบ ๆ สุขาภิบาลปากน้ำเป็นป่าชายเลนที่มีประโยชน์มากมายในด้านป่าไม้ ,เศรษฐกิจ, สังคม,และอื่น ๆ ตลอดจนเป็นแหล่งที่พักพิงตัวของสัตว์น้ำวัยอ่อน ก่อนจะเจริญเติบโตออกสู่อ่าวทะเลต่อไป (ดาวรุ่ง จริงใจ, วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2539) ในอดีตที่ยังไม่มีการทำลายป่าชายเลนเพื่อต้องการที่ดินหรือด้วยเหตุผลประการใดก็ตาม ปริมาณของสัตว์น้ำที่จับได้ เช่น ปู, ปลา, กุ้ง, เคย ชาวประมงสามารถจับได้ในระยะทางที่ใกล้ ๆ ในเขตน่านน้ำของไทย แต่ปัจจุบันจะต้องไปขอสัมปทานการทำประมงจากประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ประเทศสหภาพพม่า เป็นต้น

เมื่อป่าชายเลน ที่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ ถูกทำลายลง การฟื้นฟูก็เป็นไปด้วยความยากลำบากหรือเป็นไปได้เลย เพราะมักจะมีอิทธิพลของนายทุนหรือผู้ที่เสียผลประโยชน์มาประกาศสิทธิครอบครองที่ดินมากระทำการกีดขวางหรือลักลอบทำลายตลอดเวลางานเจ้าหน้าที่ไม่สามารถแก้ปัญหาได้ทันต่อการทำลายหรือทำให้เหมาะสมกับสมคูลธรรมชาติ เช่น ลักลอบทำลายป่าชายเลน,ถมที่ดินเพื่อขยายบริเวณพื้นที่ที่ดินต้องการซึ่งมักจะลักลอบกระทำคองกลางคืน เป็นต้น ล้วนแล้วแต่เป็นสาเหตุให้สิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศน์วิทยาถูกทำลายลงในสภาพ

ที่ยากแก่การฟื้นฟูเพราะจะต้องใช้งบประมาณสูงมากเกินไปและไม่คุ้มค่า (จตุรเทพ โควินทวงศ์, วันที่ 10 มกราคม 2538)

2.2 ปัญหาการลดลงของทรัพยากรสัตว์น้ำ รวมถึงทรัพยากรสัตว์น้ำที่เสื่อมโทรม เพราะสาเหตุ ดังนี้

2.2.1. มีจำนวนครีวเรือนชาวประมงทั้งจังหวัดมากถึง 1,971 ครีวเรือน โดยมีจำนวนเรือประมงทั้งที่จดทะเบียนและไม่จดทะเบียนประมาณ 1,984 ลำ โดยมีลูกเรือประมาณ 142,848 คน (สำนักงานประมงจังหวัดระนอง, 2538) และมีจำนวนครีวเรือนที่อยู่ในตำบลปากน้ำและตำบลใกล้เคียง(บางรีน)ถึง 525 ครีวเรือน เทียบเป็น 26.73 % ซึ่งถือได้ว่ามีจำนวนมาก เป็นผลทำให้ทรัพยากรสัตว์น้ำบริเวณปากน้ำลดลง

2.2.2. การประมงที่มากเกินไปกำลังผลิตของธรรมชาติทำให้ทรัพยากรสัตว์น้ำลดลงมากแล้ว ก็ยังมีการใช้เครื่องมือทำการประมงที่ผิดวิธีและผิดกฎหมาย ซึ่งเป็นสาเหตุให้ทรัพยากรสัตว์น้ำของจังหวัดระนองลดลงที่สำคัญคือ บางลำลักลอบทำผิดกฎหมายประมงเข้ามาทำการประมงในเขต 3,000 เมตร จากชายฝั่งทะเล ซึ่งบริเวณดังกล่าวเป็นที่เลี้ยงตัวอ่อนสัตว์น้ำ , มีการประมงที่ใช้เครื่องมือประมงผิดประเภทและขนาด เช่น ขนาดตาอวนเล็กกว่ากำหนด , การระเบิดปลา , และเบือปลา เป็นต้น

2.2.3 ชาวประมงมีปัญหาขัดแย้งกันเองระหว่างเครื่องมือประมงต่างชนิดกัน

2.3 ความไม่เข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของป่าชายเลน จากการสัมภาษณ์และการสังเกตพบว่า ประชาชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณป่าชายเลนโดยรอบสุขาภิบาลหรือที่อาศัยอยู่ในป่าชายเลนเองทราบถึงความสำคัญของป่าชายเลนบ้างเล็กน้อยโดยสังเกตเอาจากจำนวนสัตว์น้ำที่ลดลงจากอดีต แต่ไม่ทราบว่าจะทำอย่างไรให้จำนวนสัตว์น้ำกลับคืนมามีจำนวนเหมือนในอดีต และไม่มีเจ้าหน้าที่มาแนะนำให้ความรู้ด้านป่าชายเลน จึงทำให้การตระหนักถึงความสำคัญของป่าชายเลนมีน้อยก่อให้เกิดการบุกรุกทำลายพื้นที่ป่าชายเลนเพิ่มมากขึ้น

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์,ขนาดของปัญหาและความรุนแรงของปัญหา

เมื่อพิจารณาถึงปัญหาต่าง ๆ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น สามารถนำมาจำแนกถึงความสัมพันธ์และขนาดของปัญหาพร้อมกับวิเคราะห์ความรุนแรงของแต่ละปัญหาได้ดังนี้

1. ความสัมพันธ์ของปัญหา

ความสัมพันธ์ของปัญหา หมายถึงความสัมพันธ์ที่เชื่อมโยงกันในแง่ผลกระทบของการแก้ไขปัญหของแต่ละปัญหาที่มีต่อกันในการวิเคราะห์ขนาดความสัมพันธ์จะแบ่งการให้ค่าคะแนนเป็น 4 ระดับ ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

ค่าคะแนน 0 หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์กันแต่อย่างใด

ค่าคะแนน 1 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันต่ำ

ค่าคะแนน 2 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันปานกลาง

ค่าคะแนน 3 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันสูง

ผลของค่าคะแนนความสัมพันธ์ของแต่ละปัญหาที่มีต่อปัญหาอื่นทั้ง 26 ปัญหา จะแสดงถึงขนาดความสัมพันธ์ที่มีอยู่ ปัญหาใดมีค่าคะแนนสูงมาก หมายความว่า ปัญหานั้นจะมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงในการแก้ไขปัญหาได้เป็นอย่างมาก หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ถ้าแก้ปัญหานั้นแล้วจะมีส่วนช่วยในการการแก้ปัญหาอื่น ๆ ได้เป็นอย่างมาก ในทางกลับกันถ้าปัญหามีค่าคะแนนรวมต่ำจะหมายถึง ปัญหานั้นจะไม่ค่อยมีส่วนช่วยในการแก้ไขปัญหาอื่น ๆ นัก ในการให้ค่าคะแนนผู้ศึกษาเป็นผู้ให้ค่าคะแนน โดยวิเคราะห์มาจากการสังเกตปัญหาและการสัมภาษณ์ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผลการวิเคราะห์แสดงดัง (ตารางที่ 4.4 แสดงความสัมพันธ์ของปัญหา)

จากผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัญหาพบว่า ปัญหาที่มีค่าคะแนนมากที่สุดตามลำดับ 1 ถึง 5 ดังนี้

1. ปัญหาสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ, ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุน
2. ปัญหาอุตสาหกรรม, การค้าและการบริการ
3. ปัญหาโครงการพัฒนาของรัฐบาลและเอกชน
4. ปัญหาการลดลงของทรัพยากรสัตว์น้ำ
5. ปัญหาท่องเที่ยว, นโยบายของรัฐบาล, ขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงาน

ขนาดของปัญหา

ขนาดของปัญหาในการศึกษานี้หมายถึงขนาดของผลกระทบที่เกิดขึ้นในเชิงปริมาณเช่น ต่อจำนวนประชากร ต่อจำนวนหลังคาเรือนหรือต่อพื้นที่ เป็นต้น เพื่อความสะดวกในการวิเคราะห์ จึงใช้ค่าคะแนน 1-5 แทนสัดส่วนของปัญหาทั้ง 26 ปัญหาดังกล่าว โดยการให้ค่าคะแนนจะกำหนดจากสังเกตสภาพพื้นที่ประกอบกับการสัมภาษณ์ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตสุขาภิบาลปากน้ำและพื้นที่ป่าชายเลนโดยรอบสุขาภิบาล ตลอดจนเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง โดยค่าคะแนนที่ต่ำซึ่งได้แก่ 1 หมายความว่า ปัญหาดังกล่าวมีขนาด (ความรุนแรง) น้อยมาก และค่าคะแนนที่สูงขึ้นมา จนกระทั่งถึง 5 หมายความว่า ปัญหาดังกล่าวมีขนาด (ความรุนแรง) มากขึ้นตามลำดับ

แต่มีปัญหาบางปัญหาที่ไม่สามารถจะประเมินผลกระทบทางปริมาณได้อย่างชัดเจน เช่น ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ, การมีส่วนร่วมของประชาชนกับเจ้าหน้าที่ เป็นต้น จึงจำเป็นต้องใช้เหตุผลในด้านอื่น มาพิจารณากำหนดขนาดของปัญหาดังกล่าว ผลการวิเคราะห์ของขนาดปัญหาจะได้ (ดังตารางที่ 4.5)

ตารางที่ 4.4 แสดงความสัมพันธ์ของปัญหา

ปัญหาหลัก	สาขา	ลักษณะของปัญหา	คะแนนรวม
1. ปัญหาต่อชุมชน	กายภาพ	1. ทรัพยากรแร่ธาตุหมด	48
		2. เรื่องคุณภาพน้ำ	43
		3. เรื่องการระบายน้ำ	56
		4. เรื่องขยะมูลฝอย	40
		5. การตื่นเซ็นของแม่ใกล้คลอง	47
	เศรษฐกิจ	1. เกษตรกรรม	45
		2. อุตสาหกรรม	63
		3. การค้าและการบริการ	63
		4. การท่องเที่ยว	60
		5. การเงินการคลัง	40
		6. การค้าชายแดน	57
	สังคม	1. การศึกษา	42
		2. สาธารณสุข	37
		3. สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ	65
		4. การบริหารและการปกครอง	56
		5. โครงการพัฒนาของรัฐบาลและเอกชน	62
		6. อื่น ๆ 6.1. แรงงานขาดแคลน	45
		6.2. กรมลี้ภัยที่ติด	42
		6.3. นโยบายของรัฐบาล	60
		6.4. ทัศนคติของประชาชนที่ว่างงานท. กับปช.	59
		6.5. ทัศนคติของประชาชนระหว่างหน่วยงาน	60
		6.6. ความสัมพันธ์ของเทศบาลกับสหภาพ	54
		6.7. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุน	65
		1. พื้นที่ป่าชายเลนลดลง	56
		2. ปัญหาต่อประชาชน	61
		2. การลดลงของทรัพยากรสัตว์น้ำ	61
		3. ความไม่เข้าใจในความสำคัญของป่าชายเลน	58

ตารางที่ 4.5 แสดงขนาดของปัญหา

ปัญหา	หมวด	ลักษณะของปัญหา	คะแนน	เหตุผล
1. ปัญหาต่อชุมชน	ภาพ	1. ทรัพยากรแร่ธาตุหมด	3	ทรัพยากรดิบหมดไป ทำให้ประชาชนต้องเปลี่ยนอาชีพ
		2. คุณภาพน้ำทิ้ง	3	คุณภาพน้ำทิ้งไม่ดี ทำให้ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมทางน้ำมาก
		3. การระบายน้ำ	3	การระบายน้ำไม่ดีพอ หรือ ไม่มีเลย ทำให้เกิดน้ำท่วมขัง ถนนเสียหาย และก่อให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน
		4. ขยะมูลฝอย	4	เป็นพื้นที่ที่อยู่ในป่าสวนแห่งชาติจึงไม่สามารถขุดลอกการระบายน้ำได้ทำให้ไม่ได้รับการขุดลอกการระบายน้ำ
		5. การคืนเงินของแม่น้ำลำคลอง	3	เพราะการคืนเงิน ทำให้เกิดปัญหาในการเดินเรือ และต้องเสียงบประมาณขุดลอกกันตอนเกือบทุกปี
		1. เกษตรกรรม.	2	พื้นที่ส่วนใหญ่ใช้ในทางพาณิชย์กรรมและอุตสาหกรรม
เศรษฐกิจ	2. อุตสาหกรรม	5	เป็นสถานที่ตั้งของท่าเทียบเรือ แพปลา เมื่อเรือประมงเข้ามาเทียบท่าเพื่อประมงในค่าขนส่งและคุณภาพของสินค้า จึงต้องการพื้นที่ที่ตั้งโรงงานอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมาก	
	3. การค้าและการบริการ	4	เป็นจุดผ่านด่านศุลกากรระหว่างประเทศไทยและสหภาพพม่า เป็นจุดตรวจคนเข้าเมือง เป็นท่าเทียบเรือขนส่งสินค้าชายแดนและคนที่จะข้ามฝั่งจากทั้งสองประเทศ	
	4. การท่องเที่ยว	3	เพราะเป็นที่ตั้งของท่าเทียบเรือสำหรับเดินทางไปยังเกาะสอง ประเทศสหภาพพม่า จึงมีความสำคัญต่อการท่องเที่ยวมาก	
	5. การเงินการคลัง	1	มีธนาคารพาณิชย์ 3 แห่ง ในบริเวณสุขุมวิทใกล้กับท่า การบริการจากสุขุมวิทก็ไม่ได้มีความสนใจเพราะว่าเอกชนลงทุนจัดการด้วยตนเอง	
	6. การค้าชายแดน	5	เป็นจุดผ่านสำหรับสินค้าเข้าออกระหว่างเกาะสองกับจังหวัดระนอง	
	1. การศึกษา	1	การเดินทางสะดวกที่จะเข้าไปศึกษาในตัวเมืองระนอง	
สังคม	2. สาธารณสุข	2	การเดินทางไปสถานพยาบาลสะดวกพอสมควร	
	3. สาธารณูปโภค สาธารณูปการ	4	เนื่องจากเป็นที่พื้นที่ป่าสวนแห่งชาติเป็นส่วนใหญ่ จึงไม่อยู่ในเขตบริการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นจึงมีปัญหาด้านคมนาคม	
	1. การบริการปกครอง	5	พื้นที่บางส่วนอยู่ในเขตป่าสวนแห่งชาติดังนั้นการบริหารและการปกครองของทางจังหวัดหรือหน่วยงานราชการบางส่วนไม่สามารถเข้าไปวางแผนจัดการได้โดยสะดวก การกระทำการใด ๆ จะต้องขออนุญาตในระดับคณะรัฐมนตรี	
การบริหารการปกครอง	โครงการพัฒนาของรัฐสภาและเอกชน	โครงการพัฒนาของรัฐสภาและเอกชน	5	เนื่องจากพื้นที่จังหวัดระนองมีพื้นที่ราบน้อยจึงต้องการพื้นที่รองรับโครงการพัฒนาต่าง ๆ ทั้งของรัฐสภาและเอกชน เช่น การสร้างท่าเทียบเรือใหม่ของจังหวัดต้องขออนุญาตใช้พื้นที่ในอุทยานแห่งชาติกระบุรี ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมของอุทยาน ได้ง่ายหากไม่มีการวางแผนอย่างรอบคอบและรัดกุม ตลอดจนการปฏิบัติตามแผนอย่างเคร่งครัด

	อื่น ๆ	1. แรงงานขาดแคลน	2	ถึงแม้จังหวัดระนองมีประชากรน้อย แต่ก็ป็นจังหวัดที่ได้รับบริการผ่อนปรนในเรื่องแรงงานชาวพม่า นอกจากนี้การเดินทางระหว่างประเทศสหภาพพม่ากับประเทศไทยก็สะดวกสบายใช้เวลาประมาณ 30 นาที แม้กระทั่งจังหวัดภูเก็ตต้องเดินทางมาหาถูกเรือประมงชาวพม่าที่จังหวัดระนอง
		2. กรมศุลกากรที่ติด	5	เพราะพื้นที่บางส่วนของเขตป่าสงวนแห่งชาติ ดงมันจึงไม่มีเอกสารสิทธิ์
		3. นโยบายของรัฐบาล	5	นโยบายของรัฐบาลนิยมใช้หลักทางรัฐศาสตร์มากกว่ามาตรการทางกฎหมาย จึงทำให้ปัญหาที่เกิดขึ้นไม่ได้รับการแก้ไขอย่างจริงจัง เพราะว่าจะส่งผลกระทบต่อสถานภาพของรัฐบาล เนื่องจากเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องในระดับชาติ เช่น ที่ดิน ป่าชายเลน เอกสารสิทธิ์ เขตอิทธิพลของนาขุท เป็นต้น
		4. ขาดความเข้าใจระหว่างเจ้าหน้าที่กับประชาชน	5	เพราะพื้นที่บริเวณสุขาภิบาลปากน้ำและป่าชายเลน โดยรอบ ประชากรที่อาศัยอยู่ในบริเวณนั้นส่วนใหญ่เป็นชาวพม่า โดยมีนายจ้างสร้างที่อยู่อาศัยทั้งแบบถาวรและชั่วคราว เมื่อเจ้าหน้าที่เข้าไปปฏิบัติงานจึงส่งผลกระทบต่อจิตใจกันระหว่างเจ้าหน้าที่กับประชาชนผู้ถือสิทธิ์ครอบครอง ในพื้นที่ป่าชายเลน นอกจากนี้ก็จะเกิดปัญหาอาชญากรรมในบริเวณนี้บ่อย ๆ ทั้ง ๆ ที่ประชาชนที่อยู่อาศัยในบริเวณนี้ก็ทราบดีถึงการยึดสิทธิ์ครอบครองโดยมิชอบตามกฎหมายไปไม่ได้และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องก็ไม่สามารถไม่ปฏิบัติหน้าที่ได้เต็มกำลังความสามารถ
		5. ขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงาน	5	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการปกครอง การออกเอกสารสิทธิ์ การควบคุมดูแลและอื่น ๆ ขาดการประสานงานกันยังมีประสิทธิภาพจนบางครั้งก่อให้เกิดปัญหาในการออกเอกสารสิทธิ์ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ เป็นต้น
		6. ความสัมพันธ์ของไทยกับสหภาพพม่า	4	เนื่องจากประเทศสหภาพพม่ามีนโยบายระหว่างประเทศน้อยกว่าประเทศไทย จึงมักมีปัญหาเกี่ยวกับการปิดพรมแดนอยู่เสมอ เพราะว่าเป็นแนวเขตชายแดนของทั้งสองประเทศยาวมาก และมีปัญหาเกี่ยวเนื่องมากมาย เช่น ชนกลุ่มน้อย การลักลอบทำประมง การทำประมงผิดรูปแบบกฎหมายที่กำหนด การแบ่งแนวเขตประเทศที่ไม่ชัดเจนระหว่างสองประเทศ เป็นต้น
		7. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุน	4	ใกล้แหล่งวัตถุดิบ, ราคาที่ดิน, แรงงานราคาถูก, สาธารณูปโภคและสาธารณูปการพร้อม
2. ปัญหาต่อป่าชายเลน		1. พื้นที่ป่าชายเลนลดลง	5	เพราะกิจกรรมที่มนุษย์สร้างขึ้นต้องการพื้นที่รองรับ จึงบุกรุกพื้นที่ป่าชายเลนเพื่อผลประโยชน์ดังกล่าว
		2. การลดลงของทรัพยากรสัตว์น้ำ	5	เมื่อป่าชายเลนที่เป็นแหล่งเพาะพื้กสัตว์น้ำวัยอ่อนเสื่อมโทรมลง จึงทำให้จำนวนสัตว์น้ำลดลงด้วย เมื่อจำนวนสัตว์น้ำลดลง จึงส่งผลให้ประชาชนที่เกี่ยวข้องเดือดร้อน เช่น ต้องไปทำประมงในเขตประเทศเพื่อนบ้าน และถูกจับกุม เป็นต้น
		3. ความไม่เข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของป่าชายเลน	5	เพราะจากการรู้ที่ไม่ถึงการณ์ของมนุษย์นี้เอง ส่งผลให้ก่อการทำลายป่าชายเลนอย่างรวดเร็วและรุนแรง ส่งผลให้เกิดการกระทบกระเทือนในวงกว้าง เพราะความรู้เป็นพื้นฐานในการตั้งใจให้คนปฏิบัติตามกฎหรือข้อเสนอนี้จะได้กล่าวต่อไป

ความสำคัญของปัญหา

การวิเคราะห์ความสำคัญของปัญหานี้จะนำค่าคะแนนที่ได้จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัญหาทั้ง 26 ปัญหามาปรับฐานใหม่ให้อยู่ระหว่าง 1-5 แล้วคูณกับค่าคะแนนที่ได้จาก ความรุนแรงของปัญหา ผลคูณของค่าคะแนนแสดงดังกล่าว นำมาจัดเรียงลำดับความสำคัญของปัญหา แต่ละปัญหาภายในกลุ่มสาขาและปัญหาโดยรวม

พื้นที่แต่ละพื้นที่จะประสบปัญหารุนแรงมากน้อยแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับสภาพภูมิประเทศความสะดวกในการเข้าถึง ท่าเลที่ตั้งที่ใกล้กับชุมชน สาธารณูปโภค สาธารณูปการ ฯลฯ เนื่องจากพื้นที่สุขาภิบาลปากน้ำมีลักษณะที่แตกต่างกับปัญหาจึงไม่เหมือนกัน แต่ก็ส่งผลกระทบต่อประชาชนให้ได้รับความเดือดร้อนตามไปด้วย ดังนั้นพื้นที่ใดที่มีปัญหารุนแรงมาก จึงสมควรที่จะได้รับการแก้ไขเป็นอันดับแรก เพราะยิ่งปล่อยไว้นานปัญหาต่าง ๆ เหล่านั้นจะยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้น จากขอบเขตของการศึกษาคือพื้นที่สุขาภิบาลปากน้ำและพื้นที่ป่าชายเลนโดยรอบ ผลของการศึกษาข้อมูลและการสังเกตความสัมพันธ์, ความรุนแรง, ขนาดของปัญหา (ดูตารางที่ 4.6)

ผลของการวิเคราะห์

ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่าปัญหาที่รุนแรงมากเรียงตามลำดับ จาก 1-5 คือ

1. ความขัดแย้งของโครงการรัฐบาลและเอกชน ในเรื่องการขยายตัวของอุตสาหกรรม และโครงการพัฒนาของรัฐบาลและเอกชน
2. ปัญหานโยบายของรัฐบาล, ขาดความเข้าใจระหว่างเจ้าหน้าที่กับประชาชน, ขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงาน, การลดลงของทรัพยากรสัตว์น้ำ
3. ปัญหาการค้าชายแดน, การบริหารและการปกครอง, ความไม่เข้าใจในความสำคัญของป่าชายเลน
4. ปัญหาสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ, บังคับที่มีอิทธิพลต่อการลงทุน
5. ปัญหาการค้าและการบริการ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของความสัมพันธ์และความรุนแรงของปัญหาที่ได้จากการคำนวณพบว่า มีความสัมพันธ์กับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในพื้นที่ที่ได้จากการสัมภาษณ์และการสังเกต

สรุป

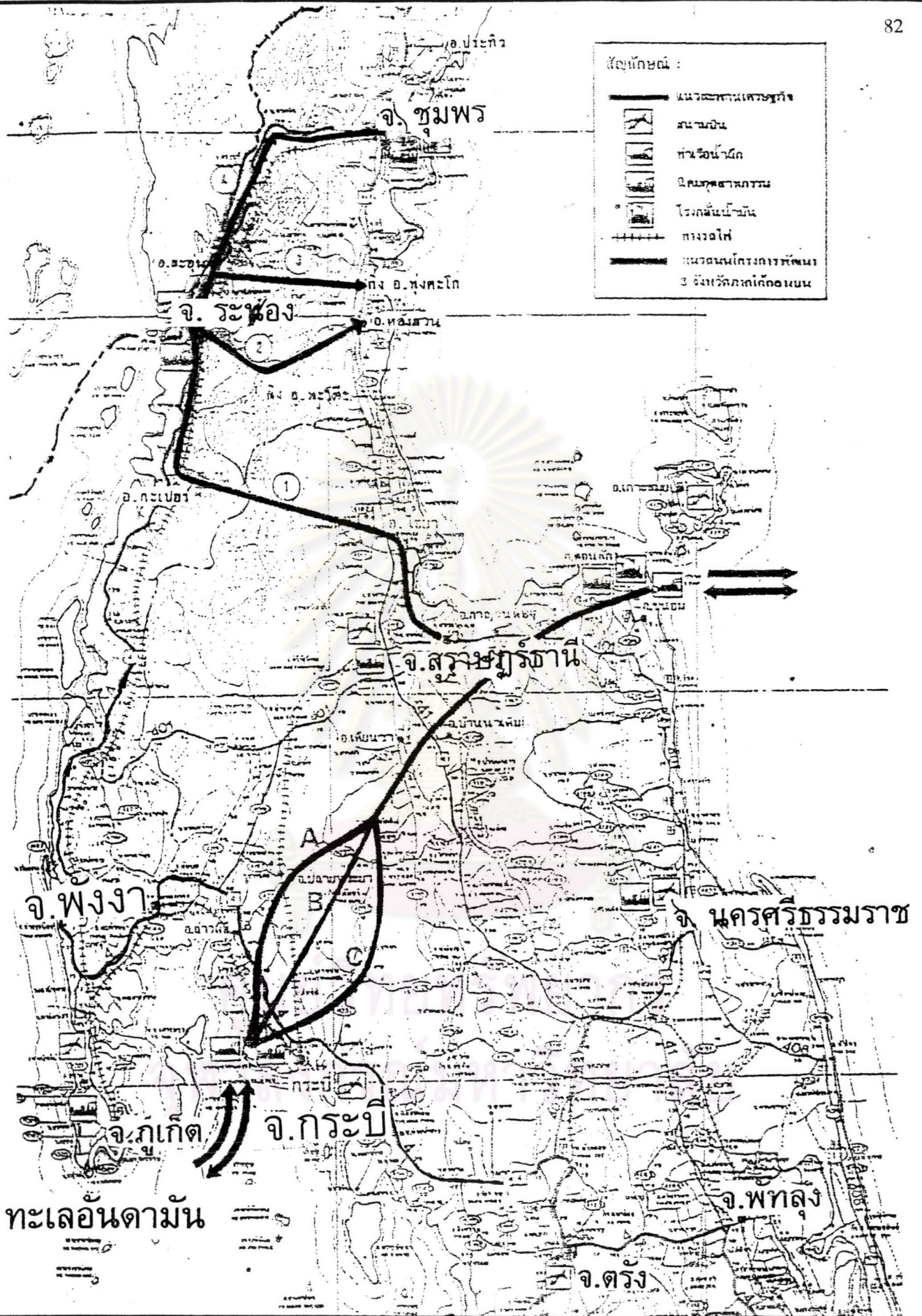
โอกาสในการเจริญเติบโตของจังหวัดบริเวณพื้นที่สุขาภิบาลปากน้ำ เพื่อเป็นแหล่งธุรกิจการค้าหรือสำหรับการท่องเที่ยวหรือแม้แต่การติดต่อการค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้านของไทย เช่น ประเทศสหภาพพม่า, ประเทศกลุ่มเอเชียใต้ เช่น อินเดีย, ศรีลังกา, บังคลาเทศ หรือแม้แต่ประเทศแถบตะวันออกกลางบางประเทศ (ดูแผนที่ที่ 4. 10,4.11)

ตารางที่ 4.6 แสดงลำดับความสำคัญของปัญหาโดยรวมและโดยกลุ่มของพื้นที่ศึกษาทั้งหมด โดยการคำนวณแบบปรับฐานค่าคะแนน

ปัญหาหลัก	สาขา	ลักษณะของปัญหา	คะแนนรวม	ปรับฐาน 1-5	ขนาดของปัญหา	คะแนนรวม	การเรียงลำดับ	
							โดยรวม	โดยกลุ่ม
1. ปัญหาต่อชุมชน	กายภาพ	1. ทรัพยากรแร่ธาตุหมด	48	4	3	11		3
		2. เรื่องคุณภาพน้ำ	43	3	3	10		4
		3. เรื่องการระบายน้ำ	56	4	3	13		1
		4. เรื่องขยะมูลฝอย	40	3	4	12		2
		5. การตื่นเซ็นของแม่น้ำลำคลอง	47	4	3	11		3
เศรษฐกิจ	เศรษฐกิจ	1. เกษตรกรรม	45	3	2	7		5
		2. อุตสาหกรรม	63	5	5	24		1
		3. การค้าและการบริการ	63	5	4	19		3
		4. การท่องเที่ยว	60	5	3	14		4
		5. การเงินการคลัง	40	3	1	3		6
		6. การค้าชายแดน	57	4	5	22		2
สังคม	สังคม	1. การศึกษา	42	3	1	3		9
		2. สาธารณสุข	37	3	2	6		8
		3. สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ	65	5	4	20		4
		4. การบริหารและการปกครอง	56	4	5	22		3
		5. โครงการพัฒนาของรัฐบาลและเอกชน	62	5	5	24		1
		6. อื่น ๆ 6.1. แรงงานขาดแคลน	45	3	2	7		7
		6.2. กรรมสิทธิ์ที่ดิน	42	3	5	16		6
ปัญหาต่อป่าชายเลน	ปัญหาต่อป่าชายเลน	6.3. นโยบายของรัฐบาล	60	5	5	23		2
		6.4. ขาดความเข้าใจระหว่างงมท. กับปชช.	59	5	5	23		2
		6.5. ขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงาน	60	5	5	23		2
		6.6. ความสัมพันธ์ของเทศบาลพม่า	54	4	4	17		5
		6.7. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการลงทุน	65	5	4	20		4
		1. พื้นที่ป่าชายเลนลดลง	56	4	5	22		2
		2. การลดลงของทรัพยากรสัตว์น้ำ	61	5	5	23		1
3. ความไม่เข้าใจในความสำคัญของป่าชายเลน	58	4	5	22		3		

การวางแผนการใช้ที่ดินสุขภาพิบาลบ่อกำน้ำและพื้นที่ป่าชายเลนโดยรอบสุขภาพิบาล อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

แผนที่ 4.10 แสดงโครงการพัฒนาชายฝั่งทะเลภาคใต้

สหภาพพม่า

ประเทศลาว

ทะเลอันดามัน

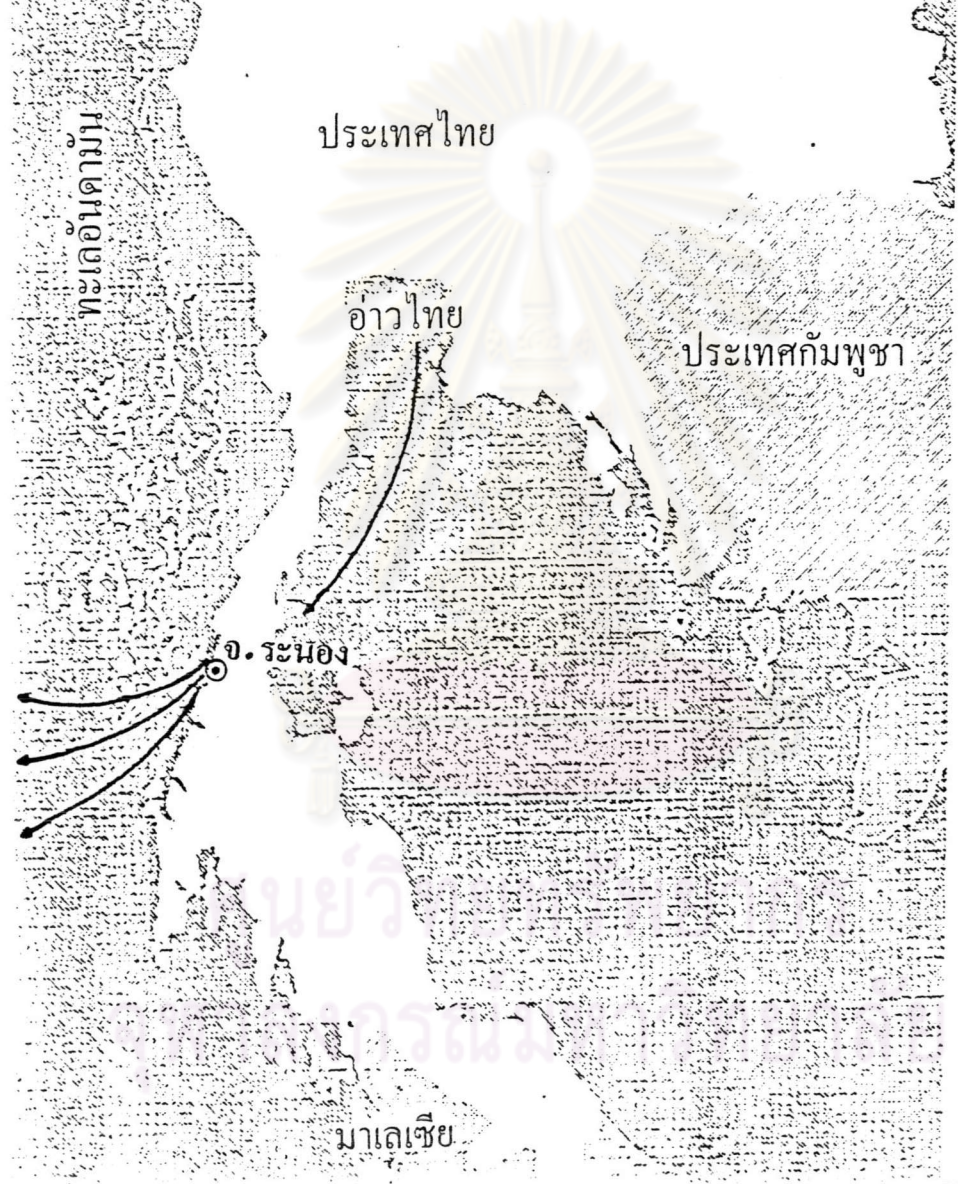
ประเทศไทย

อ่าวไทย

ประเทศกัมพูชา

จ. ระนอง

มาเลเซีย

การวางแผนการใช้ที่ดินสุขภาพปากน้ำและพื้นที่ป่าชายเลนโดยรอบสุขภาพ อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

สาขาวิชา การวางผังเมือง
 ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง
 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนที่
 4.11 แสดงเส้นทางการเดินเรือในการติดต่อค้าขายกับต่างประเทศโดยผ่านจังหวัดระนอง

ที่มา : ม.ธรรมศาสตร์ , 2537 , แผนลงทุนจังหวัดระนอง , หน้า 162

แต่ปัญหาของพื้นที่สุขาภิบาลปากน้ำที่เป็นแหล่งสำคัญในการติดต่อค้าขายหรือเป็นตัวเชื่อมระหว่างความเจริญเติบโตกับความตถาคตทางเศรษฐกิจ ก็มีปัญหามากมายและเป็นปัญหาที่แก้ไขได้ยากลำบากเพราะจะต้องแก้ไขในระดับคณะรัฐมนตรี เพราะพื้นที่สุขาภิบาลปากน้ำบางส่วนอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติคลองหัวเขียวและป่าคลองเกาะสุยที่เป็นป่าชายเลนประเภทป่าเศรษฐกิจ ตามมติคณะรัฐมนตรี ดังนั้นการกระทำใด ๆ จึงไม่ถูกต้องตามกฎหมายและพื้นที่นี้ก็ไม่มีเอกสารสิทธิ์ก่อให้เกิดความไม่มั่นใจแก่นักลงทุนทั้งชาวไทยและต่างประเทศ

นอกจากนี้เศรษฐกิจบริเวณนี้ยังต้องขึ้นอยู่กับ การเปิดปิดพรมแดนของประเทศสหภาพพม่า ถ้ามีการปิดพรมแดนขึ้นเมื่อใดไม่ว่าจะสาเหตุใด ๆ ก็ตามจะทำให้ธุรกิจเสียหาย เสียเวลาและยุ่งยาก มีขั้นตอนมากมายตลอดจนสถานการณ์ทางการเมืองของประเทศในปัจจุบันก็อยู่ในสภาวะที่ล่อแหลม โดยเฉพาะการแก้ปัญหาเหล่านี้ต้องผ่านขั้นตอนที่ยุ่งยากและเสียเวลามาก

จึงมีความจำเป็นที่จะต้องวางแผนการใช้ที่ดินบริเวณนี้เพื่อรองรับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและยังคงรักษาสมดุลทางระบบนิเวศวิทยาของป่าชายเลนโดยรอบได้อีกด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย